

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

магістра

на тему: **«МЕТОДИКА РОБОТИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ З ДІТЬМИ З
ООП ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ»**

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0312-з
спеціальності 013 «Початкова освіта»
освітньо-професійної програми «Початкова освіта»
Г. І. Лі

Керівник: доцент кафедри дошкільної та початкової
освіти, к. пед. н., доцент
О. В. Гузенко

Рецензент: старший викладач кафедри дошкільної
та початкової освіти, канд. псих. наук _____
М. О. Желтова

Запоріжжя

2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціальної педагогіки та психології
Кафедра дошкільної та початкової освіти
Рівень вищої освіти магістерський
Спеціальність 013 «Початкова освіта»
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« _____ » _____ 2023 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Лі Глібу Ігоровичу

1. Тема роботи: «Методика роботи асистента вчителя з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання»
керівник роботи Гузенко О. В. к. пед. н., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти
затверджена наказом ЗНУ від «26» вересня 2023 року № 1505-с

2. Строк подання студентом роботи: _____

3. Вихідні дані до роботи: матеріали педагогічної практики, курсових робіт

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): обґрунтувати теоретичні основи методики роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання, описати метод дослідження проблеми роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання, запропонувати методику роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.

5. Перелік графічного матеріалу: 16 рисунків, 3 таблиці

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали консультанта	Підпис, дата	
		Завдання Видав	Завдання прийняв
Вступ	Гузенко О. В.	02.10.22 р. 	02.10.22 р.
Розділ 1	Гузенко О. В.	04.11.22 р. 	04.11.22 р.
Розділ 2	Гузенко О. В.	23.03.23 р. 	23.03.23 р.
Висновки	Гузенко О. В.	08.09.23 р. 	08.09.23 р.

7. Дата видачі завдання: _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Збір та систематизація матеріалу	листопад	виконано
2	Написання вступу	грудень	виконано
3	Робота над першим розділом	січень-квітень	виконано
4	Робота над другим розділом	травень-вересень	виконано
5	Написання висновків	вересень	виконано
6	Оформлення додатку	жовтень	виконано
7	Оформлення роботи, рецензування	листопад	виконано
8	Захист	грудень	

Студент _____ _____ Лі Г. І.

Керівник роботи _____ _____ Гузенко О. В.

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ Зубцова Ю. Є.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 60 с., 57 джерел, 16 рисунків, 3 таблиці, 2 додатки.

Мета роботи: теоретично обґрунтувати методику роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.

Об'єкт дослідження: процес освіти дітей з ООП під час дистанційного навчання.

Предмет дослідження: методика роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.

Методи дослідження: теоретичні: аналіз і узагальнення теоретичних джерел з теми дослідження; емпіричні: анкетування для батьків та вчителів щодо організації дистанційного навчання дітей з ООП; спостереження за віддаленим навчанням.

Теоретичне значення роботи полягає у комплексному розгляді проблеми навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання, визначенні основних позитивних та негативних складових цього педагогічного явища та розробки оптимальної технології, застосовуємої на уроках різних навчальних галузей.

Практичне значення полягає в можливості використання методики роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, закладах спеціальної освіти, дитячих центрах та центрах надання соціальних послуг.

ОСОБЛИВІ ОСВІТНІ ПОТРЕБИ, ДІТИ З ООП, АСИСТЕНТ ВЧИТЕЛЯ,
АСИСТЕНТ ВЧИТЕЛЯ, ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ, МЕТОДИКА РОБОТИ
АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ

SUMMARY

Li G. I. The Method of Work of a Teacher's Assistant with Children with Special Educational Needs in the Conditions of Distance Learning

The qualification work consists of an introduction, 2 parts, findings, a list of references (57 items).

Today, almost 79,000 students have become internally displaced children in Ukraine due to military operations. Of course, those with special educational needs are more difficult to place in local schools than others. It is especially difficult for children with special educational needs (SEN) to adapt to a new life. Therefore, the importance of education of children with special needs in the conditions of distance learning lies in the need to ensure an inclusive educational environment and the system of educational services must meet international standards. The problem of teaching children with special educational needs in the conditions of distance learning requires careful study and the development of effective strategies to ensure their access to quality education and support. The development and implementation of inclusive pedagogical approaches and technologies, specialized resources and educational programs can be key steps in solving this urgent problem. The purpose of the study: to methodically substantiate and theoretically develop the technology of teaching children with autism spectrum disorders in the conditions of distance learning.

The purpose of the study: Theoretically substantiate the methodology of the teacher's assistant working with children with special educational needs during distance learning.

The research tasks:

1. To determine and substantiate the theoretical foundations of the teacher's assistant's work methodology with children with SEN during distance learning
2. Describe the methodological toolkit for researching the problem of a teacher's assistant working with children with SEN during distance learning
3. To propose a method of work of a teacher's assistant with children with

special needs during distance learning

The object of the study: the process of education of children with SEN during distance learning.

The subject of the study: the method of work of a teacher's assistant with children with SEN during distance learning.

Part 1 "Theoretical foundations of the teacher's assistant's work methodology with children with SEN during distance learning" the essence and content of the concepts "work of a teacher's assistant", "distance learning", "child with SEN" and the peculiarities of the functioning of children with SEN in the school space; the role of a teacher's assistant in the educational process for children with SEN is considered, as well as the domestic and foreign experience of a teacher's assistant with children with SEN during distance learning is analyzed.

Part 2 "Study of the problem of a teacher's assistant working with children with SEN during distance learning" the method of researching the problem of the work of a teacher's assistant with children with SEN during distance learning was applied, on the basis of which the method of work of a teacher's assistant with children with SEN during distance learning was developed.

The results of the research can be used as an alternative the use of the teacher's assistant's method of working with children with disabilities during distance learning in general educational institutions, special education institutions, children's centers and centers for the provision of social services.

Keywords: children with disabilities, children with SEN, distance learning, teacher's assistant, method of work of a teacher's assistant in distance education.

ЗМІСТ

Вступ.....	8
Розділ 1. Теоретичні основи методики роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання	12
1.1. Сутність та зміст основних понять дослідження	12
1.2. Роль асистента вчителя в освітньому процесі для дітей з ООП.....	28
1.3. Вітчизняний та зарубіжний досвід роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання	38
Розділ 2. Дослідження проблеми роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання	43
2.1. Методика дослідження проблеми роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.....	43
2.2. Методика роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання	54
Висновки.....	60
Список використаних джерел.....	62
Додатки.....	68

ВСТУП

Сьогодні в Україні через воєнні дії майже 79 тис. учнів стали внутрішньо переміщеними дітьми. Звісно, тих, хто має особливі освітні потреби, складніше за інших влаштувати у місцеві школи. 651 тис. українських школярів перебувають за кордоном.

Особливо складно адаптуватися до нового життя дітям з особливими освітніми потребами (ООП). Через це проблема навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання є актуальною і важливою з багатьох причин:

1. Нерівність доступу до ресурсів. Дистанційне навчання передбачає використання комп'ютерів, інтернету та інших технологій. Діти з особливими освітніми потребами можуть зазнавати обмежень у доступі до цих ресурсів через фінансові обмеження або відсутність підтримки від сторони шкіл та уряду.

2. Потреба в індивідуалізованому підході. Діти з особливими потребами можуть вимагати індивідуалізованого підходу до навчання та підтримки. У віртуальному навчальному середовищі може бути важче забезпечити, оскільки вчителі можуть мати обмежений час та ресурси для індивідуальної роботи з кожним учнем.

3. Технологічні бар'єри. Деякі діти з особливими освітніми потребами можуть мати труднощі у використанні технологій або потребувати спеціалізованих адаптаційних засобів. Це може створювати додаткові труднощі у навчанні в дистанційному форматі.

4. Соціальна ізоляція. Для багатьох дітей з особливими освітніми потребами соціальна взаємодія та підтримка однолітків та вчителів є надзвичайно важливою. Дистанційне навчання може вести до соціальної ізоляції, що може негативно впливати на їхній розвиток та самопочуття.

5. Психологічний стан. Дистанційне навчання може викликати стрес та тривожність у дітей з особливими освітніми потребами, у їхніх батьків, які

можуть бути відповідальні за надання підтримки та допомоги [42]

б. Загальною вимогою є розробка і впровадження більш гнучких та інклюзивних підходів до дистанційного навчання, які б враховували потреби цієї вразливої групи учнів і зменшували нерівності в освіті.

Актуальність цієї проблеми виявляється у необхідності розробки та впровадження політик та програм, спрямованих на забезпечення доступу до якісної освіти для всіх дітей, незалежно від їхніх освітніх потреб.

На думку вчених, зокрема, Т. Дегтяренко, В. Засенка, Н. Компанець, Л. Коваль-Бардаш, Н. Квітки, А. Лапіна, Л. Прохоренко, К. Тороп, О. Чеботарьової, В. Шевченка, Н. Ярмоли та ін. вирішення задач щодо створення сприятливих соціокультурних, соціально-педагогічних умов для соціальної інтеграції дітей та молоді з особливими потребами є одним з актуальних аспектів педагогічної науки і практики. У сучасних дослідженнях наголошується на вагомості соціально-педагогічної діяльності, як такої, що здійснюється з метою оптимізації виховних можливостей соціальних інститутів, активного залучення дітей та молоді до соціально-виховного середовища [12; 52].

Особлива роль, на думку М. Порошенко, Л. Прохоренко, О. Таранченко, А. Колупаєвої, Н. Ярмоли, в організації інклюзивного навчання належить асистенту вчителя, який забезпечує особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу [44; 42].

Нормативно-правове регулювання проблеми навчання дітей з розладами аутичного спектру в умовах дистанційного навчання відбувається багатьма міжнародними та державними документами. До міжнародної нормативно-правової бази належать Загальна Конвенція про права дитини ООН (CRC) (1989 р.), Конвенція про права дитини з інвалідністю (CRC/CRPD) (2014 р.), Конвенція ООН про права інвалідів (CRPD) (2006 р.), Стандартні правила ООН про рівність можливостей для інвалідів (Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities) (1993 р.), Рамкова конвенція ЮНЕСКО про боротьбу з дискримінацією в освіті (1960 р.), Декларація Саламанка (1994 рік), Стратегія «Освіта для всіх» (Education for All) (1990 р.) та інші. До державних регулюючих

документів відносять

Конституцію України, Закон України «Про освіту», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр», Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про спеціальні класи для навчання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх навчальних закладах», Концепцію розвитку інклюзивної освіти в Україні та інші [13; 14; 15; 16; 24; 25; 26; 27; 28].

Протягом останнього десятиліття вітчизняні науковці, зокрема, С. Богданов, В. Засенко, Н. Квітка, А. Колупаєва, Н. Компанець, Л. Коваль-Бардаш, А. Лапін, Л. Прохоренко, О. Таранченко, К. Тороп, О. Чеботарьова, В. Шевченко, Н. Ярмола та ін., присвячують свої праці дослідженням проблеми залучення осіб з особливими потребами до навчання в освітніх закладах, їх реабілітації та соціалізації до суспільних норм. Незважаючи на важливість і актуальність інклюзивної освіти, науковці констатують низку проблем в її науковій розробці та практичній реалізації [2; 9; 19; 20; 52].

Актуальність дослідження освіти дітей з ООП в умовах дистанційного навчання полягає в необхідності забезпечення інклюзивне освітнє середовищета система освітніх послуг повинні відповідати міжнародним стандартам. Проблема навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання потребує ретельного вивчення та розробки ефективних стратегій для забезпечення їхнього доступу до якісної освіти та підтримки. Розробка і впровадження інклюзивних педагогічних підходів та технологій, спеціалізованих ресурсів та навчальних програм може бути ключовими кроками у вирішенні цієї актуальної проблеми.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати методику роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.

Завдання :

1. Визначити та обґрунтувати теоретичні основи методики роботи

асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання

2. Описати методичний інструментарій дослідження проблеми роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання

3. Запропонувати методіку роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.

Об'єкт дослідження: процес освіти дітей з ООП під час дистанційного навчання.

Предмет дослідження: методика роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання.

Методи дослідження:

- теоретичні:
- аналіз і узагальнення теоретичних джерел з теми дослідження;
- емпіричні:
- анкетування для батьків та вчителів щодо організації дистанційного навчання дітей з ООП;
- спостереження за віддаленим навчанням.

Теоретичне значення роботи полягає у комплексному розгляді проблеми навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання, визначенні основних позитивних та негативних складових цього педагогічного явища та розробки оптимальної технології, застосовуємої на уроках різних навчальних галузей.

Практичне значення – використання методіки роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, закладах спеціальної освіти, дитячих центрах та центрах надання соціальних послуг.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОБОТИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ З ДІТЬМИ З ООП ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

1.1. Сутність та зміст основних понять дослідження

Асистент вчителя – це особа, яка допомагає вчителю в проведенні уроків, організації навчального процесу і спілкуванні з учнями [42].

Робота асистента вчителя – це важлива складова навчального процесу, спрямована на підтримку вчителя та покращення навчання учнів. Вона може включати в себе різноманітні функції і завдання, в залежності від рівня освіти, типу навчального закладу і конкретних потреб:

1. Підтримка навчального процесу:
 - Допомога учням у розумінні матеріалу.
 - Організація та підготовка навчальних матеріалів і ресурсів.
 - Підтримка вчителя під час проведення уроків, включаючи роботу з групами учнів.
2. Підвищення доступності освіти:
 - Робота з учнями з особливими освітніми потребами, включаючи дітей з обмеженими можливостями та спеціальними освітніми потребами.
 - Переклад на інші мови для учнів, які вивчають іноземну мову.
3. Управління класом:
 - Підтримка вчителя в підтримці дисципліни в класі.
 - Моніторинг поведінки учнів.
 - Ведення обліку прогресу учнів.
4. Технічна підтримка:
 - Робота з комп'ютерами, проекторами та іншими технічними засобами навчання.
 - Допомога вчителю у використанні освітніх програм і онлайн-

ресурсів.

5. Консультаційна підтримка:

- Проведення індивідуальних та групових консультацій з учнями.
- Підтримка вчителя в розв'язанні навчальних питань учнів.

6. Адміністративні завдання:

- Заповнення документації та звітів.
- Організація розкладу занять [37].

Показано, що під час дистанційного навчання є асистент вчителя:

- використовуйте технологію дистанційного навчання для організації навчального процесу з вчителями / репетиторами;

- при необхідності навчайте учня ООП, встановлюйте індивідуальні контакти в неробочий час онлайн-занять в рамках навчального навантаження, робіть жовтневі анотації і виконуйте домашнє завдання з дитиною, яка його не розуміє;

- надайте дитині додаткові інструкції щодо розробки матеріалу та виконання завдань в окремій онлайн-кімнаті, а також переконайтеся, що такі завдання виконані;

- він включає в себе реалізацію індивідуальних програм розвитку, зокрема досягнення цілей навчання, встановлених в програмі, виконання завдань щодо забезпечення дійсності прав інтелектуальної власності, забезпечення захисту приватної інтелектуальної власності і т.д. дозволяє забезпечити виконання індивідуальної навчальної програми дитини в межах її компетенції (якщо можливо);

- забезпечує зв'язок між навчальними закладами та батьками (іншими законними представниками дитини) для організації навчання учнів 3 Про декомунізацію;

- зміни в розкладі, необхідні навчальні та дидактичні матеріали і т.д. Координуйте дистанційне навчання з батьками дитини (іншими законними представниками), наприклад, заздалегідь проінформуйте їх про це;

- підготуйте матеріали для дистанційного навчання для учнів ООП,

включаючи поради батькам, як ними користуватися;

- забезпечити індивідуалізацію методів дистанційного навчання з урахуванням конкретних освітніх потреб, включаючи вибір транспортних засобів, та консультувати батьків зі студентами ООП щодо технічних характеристик їх використання;

- він допомагає вчителям під час дистанційного навчання та допомагає учням об'єднуватися в пари та групи, особливо на зустрічах ZOOM, приєднується до груп у будь-який час, допомагає з помилками, виправляє помилки, стежить за підняттям рук, вмикає та вимикає мікрофони, вмикає екранні демонстрації для перегляду презентацій та відео, спілкується в додатку. Відстежує мету та допомагає учням об'єднуватися в пари та групи, особливо на зустрічах ZOOM. відповідає на запитання студентів та батьків.

- асистує вчителю під час роботи з іншими учнями класу, які потребують першого рівня підтримки в закладі освіти, додаткових пояснень, індивідуального підходу, мають проблеми з опануванням матеріалу, зокрема й через перебування за кордоном чи на тимчасово окупованих територіях, відсутність доступу до онлайн-занять, наявність психологічної травми;

- надає учню та його/її батькам (іншим законним представникам) рекомендації щодо дотримання норм під час користування комп'ютерною технікою, щодо організації робочого місця дитини;

- спільно з іншими учасниками команди супроводу бере участь у розробленні ІІР;

- забезпечує ведення щоденника спостережень за дитиною з ООП задля відстеження динаміки розвитку та оцінювання рівня досягнення цілей навчання, зазначених в ІІР;

- створює індивідуальне портфоліо учня з ООП [31].

Принципи роботи асистента вчителя можуть варіюватися в залежності від конкретного завдання та функцій, які він виконує:

Підтримка вчителя. Асистент вчителя працює на користь вчителя, допомагаючи йому в організації та проведенні уроків. Він робить все можливе,

щоб полегшити завдання вчителя та забезпечити успішний навчальний процес.

Індивідуалізація. Асистент може надавати індивідуальну підтримку учням з різними освітніми потребами. Він створює умови для оптимального навчання кожного учня, враховуючи їхні потреби та рівень знань.

Педагогічна компетентність. Асистент повинен мати або розвивати педагогічні навички і знання, щоб ефективно співпрацювати з учителем та учнями. Він повинен розуміти методику навчання та викладання відповідного предмета або області.

Співпраця: Асистент вчителя працює у тісному співробітництві з учителем, обмінюючи інформацією та взаємодіючи на користь учнів. Спільна робота та обмін досвідом сприяють підвищенню якості навчання.

Доступність і інклюзивність: Асистент може допомагати у впровадженні інклюзивної освіти, забезпечуючи підтримку для учнів з різними особливостями та потребами. Важливо забезпечувати доступність навчання для всіх.

Технологічна компетентність: У сучасному світі асистент вчителя може використовувати технології для покращення навчального процесу, включаючи використання комп'ютерів, планшетів, програм та онлайн-ресурсів.

Дбайливість і терпимість: Асистент повинен бути дбайливим та терпимим до учнів, розуміти їхні потреби та відноситися з повагою до різних індивідуальних особливостей [23].

Ці принципи допомагають асистенту вчителя виконувати свої функції ефективно та сприяти успішному навчанню учнів.

Дистанційне навчання (або онлайн-навчання) – це форма навчання, при якій учні та вчителі здійснюють навчальний процес без фізичного присутності в одному місці. Зазвичай це включає в себе використання комп'ютера та Інтернету для спілкування, отримання інформації і виконання навчальних завдань [8].

Впровадження дистанційного навчання має довгу історію, яка почалася задовго до появи сучасних технологій і Інтернету.

Перший етап (початок 19 століття). Вперше ідея дистанційного навчання з'явилася в 19 столітті. У цей період було створено піонерські системи

дистанційного навчання, такі як «Поштові курси» (correspondence courses).

Деякі університети та інститути розробили системи кореспонденційного навчання, які дозволяли студентам вивчати матеріали віддалено і взаємодіяти з викладачами через листування. У 1840–1850 роках в Великій Британії і Сполучених Штатах Америки були запроваджені перші поштові курси. Студенти могли надсилати свої завдання і теми для вивчення викладачеві за допомогою пошти, а потім отримувати відповіді та вказівки від нього.

Також з поширенням друку відкрилися нові можливості для розповсюдження освітніх матеріалів. Журнали, книги та брошури з освітнім змістом стали доступними для людей, які бажали навчатися вдома. Деякі освічені індивідуали використовували самонавчання для отримання знань. Вони вивчали книги, нотатки, та інші джерела, щоб підвищити свою освіту без формального навчання в університетах або школах [8].

Другий етап (початок 20 століття). Розвиток радіо та телебачення створив нові можливості для дистанційного навчання. У багатьох країнах були запроваджені радіо та телевізійні програми для освіти. Наприклад, у США радіо- та телевізійні уроки стали популярними серед школярів.

У 1920–1930-х роках радіо стало популярним засобом комунікації. У багатьох країнах були створені радіопрограми для навчання, особливо для сільських місцевостей, де доступ до освіти був обмежений. Це дозволяло студентам слухати лекції та інші освітні програми через радіо.

У 1950–1960-х роках телебачення стало широко розповсюдженим. Багато країн розробляли телевізійні програми для навчання, включаючи трансляцію лекцій, документальних фільмів та інших освітніх матеріалів. Такий підхід називався «технічним навчанням» (instructional television).

Першим великим проектом з дистанційного навчання став «Відкритий університет» (Open University) у Великобританії, створений у 1969 році. Він надавав можливість отримання вищої освіти людям, які не могли відвідувати університети на повний робочий день, використовуючи телевізійні та радіопередачі, а пізніше інші мультимедійні засоби для навчання [8].

Третій етап (1960–1970-ті роки). Запровадження комп'ютерів і використання їх у навчанні створили нові можливості для дистанційного навчання. У цей період розроблено перші спеціалізовані системи для дистанційного навчання, що використовувалися в університетах та корпоративному секторі.

З появою перших персональних комп'ютерів третій етап розвитку дистанційного навчання отримав нові можливості. Комп'ютери дозволили створювати інтерактивні програми для навчання, використовувати комп'ютерні тести та завдання, а також здійснювати обробку даних учнів [8].

З появою мультимедіа комп'ютери стали здатними працювати з відео, аудіо та графікою. Це дозволило створювати більш інтерактивні та змістовні матеріали для навчання.

Університети та освітні інститути стали активно розробляти дистанційні навчальні системи, які дозволяли студентам вивчати матеріали в онлайн-середовищі. Ці системи надавали можливість викладачам розміщувати лекції, завдання та матеріали для самонавчання в Інтернеті.

У 1990–2000-х роках були створені перші онлайн-курси та веб-платформи для дистанційного навчання. Вони надали можливість студентам з усього світу вивчати різні предмети та отримувати сертифікати та ступені онлайн. Електронне навчання (e-learning) стало широко поширеним явищем у корпоративному секторі для навчання співробітників. Компанії почали створювати власні навчальні платформи та курси для навчання персоналу [8].

Четвертий етап (2000-ні роки і пізніше): Поява Інтернету і розширення доступу до нього перетворили дистанційне навчання. Онлайн-курси, відеолекції, вебінари та інші ресурси стали доступними для широкого кола людей. Завдяки Інтернету дистанційне навчання стало більш доступним та масовим. Мільйони студентів з усього світу мають можливість вивчати нові навички та отримувати освіту в онлайн-форматі.

З'явилися спеціалізовані платформи для дистанційного навчання, такі як Coursera, edX, Udemy, і Khan Academy, які надають доступ до тисяч онлайн-

курсів з різних предметів. Студенти можуть зареєструватися на курсах, вивчати матеріали, виконувати завдання та отримувати сертифікати або дипломи. Тепер також існують механізми оцінки та сертифікації для студентів, які завершують онлайн-курси. Це може бути використано для підтвердження навчальних досягнень та отримання робочих навичок.

Впровадження технологій штучного інтелекту (AI) дозволило створювати платформи та курси, які можуть адаптуватися до індивідуальних потреб та рівня знань кожного студента, надаючи персоналізоване навчання [8].

П'ятий етап (пандемія COVID-19): У 2020 році пандемія COVID-19 змусила багато установ освіти перейти на дистанційне навчання, щоб забезпечити безпеку студентів та викладачів. Ця ситуація ще більше підсилила значення дистанційного навчання та прискорила розвиток технологій і методів навчання в цій сфері.

Пандемія COVID-19 вимагала від багатьох установ освіти, включаючи школи, університети та компанії, переходу до дистанційного навчання як способу збереження безпеки студентів і працівників. Це спричинило різке зростання популярності онлайн-навчання та розвиток технологій, щоб підтримувати цей перехід. П'ятий етап також включає в себе переосмислення методів навчання та викладання. Викладачі та навчальні заклади намагаються адаптувати свої підходи до нових викликів, пов'язаних з дистанційним навчанням, та вдосконалювати ефективність онлайн-освіти. Цей етап розвитку дистанційного навчання показує, що ця форма навчання стала необхідною і актуальною для сучасного світу. І хоча він виник внаслідок негативних обставин, таких як пандемія, він також відкрив нові можливості та підсилений інтерес до дистанційної освіти як важливого інструменту для навчання та розвитку. Тепер дистанційне навчання дозволяє студентам з різних країн та регіонів отримувати доступ до вищої освіти та розвитку навичок, зменшуючи географічні обмеження.

Відеоконференційні платформи, такі як Zoom, Microsoft Teams і Google Meet, стали необхідним інструментом для віддаленого спілкування та навчання. Вони дозволяють викладачам проводити онлайн-уроки та вебінари, а студентам

- взаємодіяти та спілкуватися.

Розробники постійно вдосконалюють і розширюють можливості технологій для дистанційного навчання, включаючи розширену реальність (AR) та віртуальну реальність (VR), а також інтерактивні платформи для навчання [8].

Зараз дистанційне навчання може варіюватися за своєю формою і обсягом, включаючи такі елементи, як відеолекції, аудіо-лекції, електронні підручники, форуми для обговорення, відеоконференції для спілкування в реальному часі тощо. Воно може бути використане в освітніх закладах, а також у корпоративному навчанні та інших сферах.

Основні види дистанційного навчання:

- **Онлайн-курси (веб-курси).** Це один з найпоширеніших видів дистанційного навчання, де учні використовують веб-платформи для доступу до навчального матеріалу, завдань та взаємодії з викладачами і співучнями.

- **Відео-лекції.** Викладач записує відеолекції, які студенти можуть переглядати в будь-який зручний час. Це дозволяє студентам вивчати матеріал у власному темпі.

- **Аудіо-курси.** Учні слухають аудіозаписи лекцій або курсів, які можуть бути доступні у формі подкастів або аудіокниг.

- **Електронні підручники.** Здобувачам освіти надаються електронні версії підручників і навчальних матеріалів для самостійного вивчення.

- **Форуми та обговорення.** Учасники курсу обговорюють матеріал, задають питання та обмінюються ідеями через онлайн-форуми та чати.

- **Відеоконференції та вебінари.** Учні зустрічаються в реальному часі через відеоконференції, де можливо спілкування з викладачами і співучнями.

- **Мобільні додатки.** Деякі курси надаються через мобільні додатки, що дозволяє студентам вчитися на смартфонах або планшетах.

- **Самостійне навчання.** Студенти самостійно вивчають матеріал без активної взаємодії з викладачами або співучнями.

- **Спеціалізовані платформи.** Деякі галузі та професії можуть використовувати спеціалізовані платформи для навчання, які надають доступ до

інструментів та ресурсів, що специфічні для цієї галузі.

- Масові відкриті онлайн-курси (MOOCs). Це безкоштовні онлайн-курси, які надаються на різноманітні теми великими університетами та освітніми платформами [34].

Дистанційне навчання може бути синхронним (з реальним часом взаємодії) або асинхронним (де учні можуть вчитися у власному темпі). Вибір конкретного виду дистанційного навчання може залежати від освітньої мети, доступних ресурсів та особистих вподобань студента.

Дистанційне навчання надає можливість отримати освіту без необхідності фізичного присутності на заняттях, що робить його дуже зручним для тих, хто має обмежений доступ до традиційної освіти або хоче навчатися у віддаленому режимі.

Цей метод навчання має багато аспектів, які варто враховувати:

Технологічні аспекти:

- Використання спеціалізованих платформ для навчання, таких як відеоконференції, форуми, електронні підручники, системи керування навчальним процесом і т. д.

- Наявність необхідного обладнання, такого як комп'ютери, ноутбуки, смартфони, інтернет-з'єднання і т. д.

- Забезпечення безпеки даних і конфіденційності під час відеоконференцій та обміну інформацією онлайн.

-Організаційні аспекти:

- Розклад занять та дедлайни для завдань.

- Планування та організація інтерактивних занять та взаємодії між викладачами та студентами.

- Оцінка успішності студентів, в тому числі онлайн-тести та завдання.

-Соціальні аспекти:

- Спілкування та підтримка студентів і викладачів через онлайн-комунікації.

- Психологічний комфорт студентів у віддаленому навчанні.

- Розвиток навичок самодисципліни та саморегуляції.

- Педагогічні аспекти:

- Методи та підходи до викладання та навчання на відстані.

- Адаптація змісту навчальних програм до онлайн-формату.

- Стимулювання активної участі студентів у віддаленому навчанні.

- Ефективність та оцінка результатів:

- Вимірювання навчальних досягнень студентів та оцінка ефективності дистанційного навчання.

- Збори фідбеку від студентів і викладачів для постійного вдосконалення процесу.

- Доступність та інклюзивність:

- Забезпечення можливості навчання для різних груп населення, включаючи людей з обмеженими можливостями.

- Фінансові аспекти:

- Витрати на технічні засоби та програмне забезпечення.

- Забезпечення фінансової підтримки для студентів, які можуть потребувати доступу до обладнання та інтернету [24].

Дистанційне навчання може бути дуже ефективним, але його успіх залежить від багатьох факторів, включаючи технології, організацію, педагогічні підходи та підтримку студентів і викладачів.

Для організації навчання дитини з ООП потрібно:

1. Скласти розклад, але не контролювати дитину, а довіряти їй, адже навчання – сфера її відповідальності.

2. Облаштувати окремий робочий куточок, де дитина зможе навчатися та виконувати домашнє завдання.

3. Важливо приділяти час відпочинку після уроків. Дитина має на власний розсуд обирати, чим займатися у вільний час.

4. Потрібно пріоритезувати завдання та вчитися на помилках, якщо щось йде не за планом.

5. Не забувайте про фізичні вправи! Дитина з аутизмом чудово

переймає поведінку інших, тому залучити дитину до спорту можна власним прикладом.

6. Обов'язково потрібно проводити вільний час на вулиці та змінювати обстановку, виходити з дому [57].

Дистанційне навчання може бути синхронним (з реальним часом взаємодії) або асинхронним (де учні можуть вчитися у власному темпі). Вибір конкретного виду дистанційного навчання може залежати від освітньої мети, доступних ресурсів та особистих вподобань студента.

Робота асистента вчителя при дистанційному навчанні має свої особливості і вимагає додаткових навичок та підходів:

1. Технічна підготовка:

- Асистент повинен бути знайомий з відеоконференційними платформами, навчальними системами та іншими технічними засобами, які використовуються для дистанційного навчання.

- Він має мати навички вирішення проблем з підключенням та використанням комп'ютерних програм.

2. Підтримка учнів у віртуальному середовищі:

- Асистент може надавати підтримку учням з використанням онлайн-ресурсів та навчальних платформ.

- Він допомагає учням у вирішенні технічних проблем та навчанні навичок самостійної роботи з онлайн-матеріалами.

3. Організація і підготовка матеріалів:

- Асистент може допомагати вчителю в підготовці та організації віртуальних уроків.

- Він може створювати або редагувати електронні матеріали для навчання.

4. Моніторинг та відстеження прогресу:

- Асистент може допомагати вчителю відстежувати активність учнів під час дистанційного навчання, включаючи участь у відеоконференціях та виконання завдань.

- Він може також допомагати вчителю оцінювати роботу учнів і вести облік прогресу.

5. Комунікація та співпраця:

- Асистент виступає в якості посередника між вчителем, учнями і батьками, забезпечуючи ефективну комунікацію.

- Він може відповідати на питання учнів і батьків, надавати важливу інформацію та вести журнал взаємодії зі студентами.

6. Підтримка соціального та емоційного благополуччя:

- Асистент може підтримувати учнів у вирішенні питань, пов'язаних із соціальними або емоційними труднощами, які можуть виникнути в результаті дистанційного навчання.

7. Розвиток особистості та міжособисті навички:

- Важливо створювати можливості для розвитку соціальних і міжособисті навичок учнів у віртуальному середовищі [51].

Робота асистента вчителя при дистанційному навчанні вимагає великої відповідальності, гнучкості та адаптивності, оскільки навчальний процес відбувається в інших умовах.

Роль асистента вчителя на дистанційному навчанні може бути різноманітною і залежати від конкретної ситуації, потреб учителя та учнів:

Технічна підтримка. Асистент може допомагати у вирішенні технічних проблем, які виникають під час використання відеоконференційних платформ, платформ для навчання тощо. Він може вказувати учням, як підключитися до онлайн-уроку та налаштувати апаратне забезпечення.

Підготовка матеріалів. Асистент може допомагати вчителю у підготовці навчальних матеріалів, таких як презентації, відео, документи тощо. Він може також вести облік цих матеріалів і розміщати їх на платформах для навчання.

Модерування відеоконференцій: Асистент може бути відповідальним за організацію та модерування відеоконференцій під час уроків. Він може керувати доступом до конференцій, вимикати мікрофони учасників, контролювати чат і так далі.

Підтримка учнів. Асистент може надавати індивідуальну підтримку учням. Він може відповідати на їхні питання, допомагати в розв'язанні завдань, надавати пояснення інструкцій тощо.

Моніторинг інтеракції. Асистент може відстежувати участь учнів у віддалених уроках, записувати присутніх, відслідковувати активність учасників і повідомляти про будь-які проблеми або труднощі.

Ведення журналу та документації. Він може брати на себе ведення журналу відсутності, учасників уроків, а також документувати будь-які події або інциденти під час навчання.

Підтримка вчителя в оцінюванні. Асистент може допомагати вчителю в оцінюванні робіт та завдань учнів, внесенні балів і підготовці звітів про успішність учнів.

Співпраця з батьками і громадськістю. Він може спілкуватися з батьками, надавати їм інформацію про навчальний процес і відповідати на їхні запити.

Робота з інклюзивними групами. Асистент може допомагати учням з особливими потребами або інклюзивними групами, забезпечуючи підтримку та адаптацію матеріалів для них.

Співпраця з іншими асистентами і вчителями. У великих класах або навчальних групах декілька асистентів можуть співпрацювати разом, ділитися обов'язками та підтримувати один одного [29].

Робота асистента вчителя на дистанційному навчанні допомагає підтримувати якість навчання та забезпечує успішне функціонування віртуального класу.

Дитина з особливими освітніми потребами – дитина, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту [42].

Поняття «дитина з ООП» відноситься до дітей з особливостями (або обмеженнями) фізичного, психічного, розумового, соціального розвитку або комбінацією цих особливостей. Основною сутністю цього поняття є те, що дитина з ООП має якісь відмінності або потреби, які вимагають спеціальної

уваги, підтримки та індивідуального підходу для її повного розвитку і успішної соціалізації [21].

Зміст поняття «дитина з ООП» може включати різноманітні особливості та потреби, такі як:

Фізичні особливості. Деякі діти можуть мати фізичні обмеження, такі як порушення рухової системи або хронічні хвороби, які впливають на їх фізичну активність та самостійність.

Психічні та розумові особливості. Це включає в себе дітей, які можуть мати розлади аутистичного спектру, розлади уваги з гіперактивністю (ДЦП), розлади спектра шизофренії та інші психічні або розумові відмінності.

Соціальні особливості. Деякі діти можуть мати проблеми у взаємодії з іншими дітьми або дорослими, такі як соціальні фобії, агресивна поведінка або труднощі у сприйнятті соціальних норм.

Навчальні потреби. Дитина з ООП може потребувати індивідуального навчання або підтримки в навчальному процесі, наприклад, спеціальних програм або ресурсів.

Медичні особливості. Деякі діти можуть потребувати постійного медичного спостереження та догляду через хронічні або серйозні медичні стани [18].

Дитина з ООП проживає ті самі етапи розвитку (фізичного, емоційного, психологічного, інтелектуального), що й дитина з нормотиповим психофізичним розвитком, але із затримкою у часі та з деякими якісними відмінностями. Це означає, що дитина може відставати у розвитку на один, п'ять або десять років. Однак усі стадії розвитку вона все одно проходитьиме.

Необхідно розуміти, на якому етапі розвитку знаходиться дитина з ООПта якому віку приблизно відповідає її розвиток. Іноді трапляється, що паспортний вік дитини може становити 10 років, а розумовий відповідає 4–5 рокам. У такому випадку важливо давати дитині завдання для розвитку 4–5- річної дитини, а не для 10-річної. Таким чином можна значно полегшити її розуміння навколишнього світу та сформувані необхідні для цього віку навички [22].

При деяких видах ООП навички не формуються самостійно, їх необхідно формувати лише за участі дорослих, які впливають на соціальний розвиток дитини та сприяють збагаченню власного життєвого досвіду. Саме те, що закладають дорослі у дитинстві, відобразиться за кілька років у вже дорослої особистості.

Навчання та розвиток дітей з ООП має включати лише ту інформацію, яка знадобиться їм у повсякденному житті. Важливо формувати навички, необхідні для повсякденного спілкування, соціальні та моральні норми, правила поведінки у громадських місцях, навички, необхідні для опанування певної професії та самостійного проживання (якщо це можливо).

Забезпечення адекватної підтримки та індивідуального підходу для дітей з ООП є важливим завданням для суспільства, освітніх і медичних установ, родин та громади загалом, з метою забезпечення їхнього повного розвитку та соціальної інтеграції.

Наявність особливих освітніх потреб визначає Інклюзивно-ресурсний центр. Там проводять комплексну оцінку не пізніше ніж протягом місяця з моменту подання звернення (заяви). Така оцінка з підготовкою відповідного висновку проводиться протягом 10 робочих днів [42].

Комплексна оцінка – це збір та інтерпретація інформації про особливості розвитку людини з метою виявлення його конкретних освітніх потреб і визначення його педагогічних труднощів, індивідуальної освітньої траєкторії, вироблення рекомендацій по корекції або адаптації освітніх програм (академічних предметів), організація освітнього середовища забезпечення надання психологічних, педагогічних, корекційних і розвиваючих послуг.

У період воєнного стану, надзвичайного стану або надзвичайного стану (особливий період) для дитини, переміщеної за місцем тимчасового проживання, проводиться комплексна оцінка протягом 1 тижня з дати подання заяви та протягом 5 робочих днів з підготовкою відповідного висновку.

Комплексний ресурсний центр може провести ретельну оцінку місця роботи та / або місця проживання (перебування) людини, включаючи повторні

джерела. Графік комплексної оцінки узгоджується з керівником відповідного навчального закладу, медичними закладами та батьками або законним представником цієї особи за 2 тижні до початку подання заяви [14].

Фахівці також визначають рівень підтримки, що надається дитині, Жовтень, який визначає кількість годин корекції і розвитку, які матиме дитина, і, відповідно, додаткову підтримку, яку отримає навчальний заклад.

Детальний звіт про оцінку надається опікуну або законному представнику особи з особливими освітніми потребами, заява (яка б вона не була) складається з 2 частин, 1 з яких подає до навчального закладу опікун (законний представник) цієї особи. Після ретельної оцінки розвитку дитини людина проходить реабілітацію.

Є 5 рівнів підтримки. Вони визначаються в результаті ретельної оцінки, проведеної фахівцями (рівень 2-5) або шкільною групою підтримки (рівень 1). Зараз, в період адаптації, центр і школа працюють разом, коли необхідно визначити рівень підтримки для всіх дітей, у яких вже є такі ознаки [14].

Важливим моментом є те, що для визначення рівня підтримки фахівець повинен виходити вже не зі свого діагнозу (патології), а з потреб дитини.

Перший рівень надається за рішенням школи. Для цього створюється група підтримки, яка вирішує надати дитині початковий рівень підтримки і складає індивідуальну програму розвитку. Таке обслуговування здійснюється за рахунок ресурсів установи. Він не рекомендує створювати загальноосвітній клас і відкривати ставку асистента вчителя.

Кількість таких дітей в класі безмежно. Додаткових коштів не виділяється жовтень.

Починаючи з другого рівня, є підстави для створення загальноосвітнього класу і введення посади асистента вчителя. Крім того, з цього рівня необхідно складати не тільки індивідуальні плани розвитку, як на першому рівні, а й індивідуальні навчальні програми жовтень.

Діти з ООП другого рівня можуть потребувати додаткового обладнання та витратних матеріалів (допускається витрачання 10% від загальної суми

фінансової підтримки), додаткових заняттях з лікування (максимум 2 на тиждень). У класах з підтримкою рівня може бути до 3 дітей.

Третій рівень вважається середньої складності, тому в класі може бути тільки 2 дитини. На додаток до асистентів викладачів, експерти можуть запропонувати надати дитячих асистентів. До 20% коштів йде на придбання додаткового обладнання, а для таких дітей жовтневі заняття проводяться до 4 разів на тиждень. Тут, 2. Як і на рівні, дитині може знадобитися адаптувати навчальну програму.

Четвертий і п'ятий рівні – найскладніші. Тільки 4 дитини з труднощами можуть працювати. В обох випадках дитині потрібен асистент дитини, адаптація або коригування освітніх програм, а іноді і успіхів у навчанні. До 35% коштів можна витратити на заклади додаткової освіти [14].

На рівні проводиться до 6 курсів лікування на тиждень. Крім того, почали використовувати альтернативні та Спеціалізовані методи навчання, проводити уроки самообслуговування тощо.

Згідно з рішенням групи підтримки, за участю представників IRC та координації з батьками школа може змінити рівень підтримки в межах сусіднього рівня 1, якщо вирішить, що це найкраще підходить для дитини. Це не відноситься до першого рівня.

1.2. Роль асистента вчителя в освітньому процесі для дітей з ООП

Роль асистентів педагога в роботі інклюзивного класу є надзвичайно важливою і полягає у наданні допомоги вчителю та дітям, в тому числі й дітям з особливими потребами у навчанні. Асистенти педагога забезпечують:

- надання допомоги вчителям в організації, підтримці та впровадженні навчально-виховного процесу;
- моделювання додаткової позитивної ролі для учнів, належних і ефективних міжособистісних комунікаційних навичок (вербальних,

невербальних);

- моделювання безпечної практики роботи та реагування на непередбачені ситуації в міру їх виникнення;
- розширення навчальних можливостей для дітей;
- індивідуалізований підхід до навчання дітей та надання індивідуальної уваги окремим учням;
- управління поведінкою учнів, проведення спостережень відповідно до вимог вчителя;
- додатковий час для вчителя для планування, навчання та оцінки навчального процесу;
- більшу послідовність у процесі викладання;
- кращий моніторинг та оцінку прогресу у навчанні та розвитку дітей;
- моделювання організаційних навичок та підзвітності, дотримання
- основних правил та процедур, прийнятих у навчальному закладі [6].

Немає чіткого переліку обов'язків, покладених на асистента вчителя. На визначення обов'язків асистента вчителя впливають різні фактори декомунізації, в тому числі характеристики і особистість вчителя, склад тіла учня, відносини між асистентом вчителя і дитиною, навички міжособистісного спілкування вчителя і асистента вчителя, рівень вчителя, навички асистента і фізична обстановка в класі. Окремі вчителі можуть додавати свої власні вимоги до роботи асистентів, щоб поліпшити якість освіти.

У наступному списку наведено приклади можливих завдань для асистентів викладачів:

- допомагати окремим учням у виконанні навчальних завдань, розроблених вчителем;
- здійснювати нагляд за дітьми під час їх перебування в їдальні, на ігровому майданчику тощо;
- надавати допомогу у здійсненні моніторингу прогресу дітей;
- допомагати у роботі малих груп або індивідуально з окремими дітьми в той час, коли вчитель працює зі всією групою або іншими дітьми;

- надавати допомогу у підготовці навчальних матеріалів;
- допомагати у проведенні тестів, інших видів перевірочних робіт (підрахунок балів тощо);
- допомагати вчителю у проведенні спостережень, здійсненні відповідних записів;
- допомагати вчителю у вирішенні проблемних ситуацій та управлінні поведінкою учнів у класі;
- виконання інструкцій, розроблених вчителем;
- співпраця з вчителем у процесі розроблення розкладу;
- застосовувати та підтримувати стан обладнання в класі, включаючи проектор тощо [4].

Більш конкретні види діяльності, які можуть виконувати асистенти педагога, допомагаючи вчителю у процесі викладання, можуть включати в себе:

- організація екскурсій;
- читання книжок дітям;
- допомога учням у виконанні навчальних завдань, розроблених вчителем;
- роздавати матеріали учням на уроці;
- допомога дітям у вивченні свого імені, домашньої адреси, номера телефону, дня народження, імені батьків;
- здійснення нагляду над ігровими видами діяльності дітей [4].

Слід також пам'ятати, що в обов'язки асистента викладача входить не тільки допомога одному вчителю і одному або кільком учням. Лектор допомагатиме іншим викладачам у навчальному закладі залежно від програми. Крім того, кількість студентів, яких підтримує викладач, може змінюватися щороку. Таким чином, до навчального закладу можуть вступати нові учні, іншим учням допомога знадобиться менше, а, навпаки, більше. Лектор повинен бути гнучким у задоволенні потреб, визначених керівником навчального закладу та вчителем.

Викладач повинен забезпечити виконання роботи для задоволення

конкретних потреб дитини, працюючи під керівництвом вчителя або фахівця, а також під загальним керівництвом керівника навчального закладу, який визначає, де і з ким працює асистент вчителя.

Асистент вчителя може надавати підтримку одному або декільком учням у класі чи школі відповідно до вказівок вчителя та директора. Основним завданням асистента вчителя є робота з певними учнями в процесі індивідуального планування навчальної програми, але хорошою практикою є використання асистента вчителя як додаткового ресурсу для всіх учнів у класі.

Залежно від поставленого завдання асистенти вчителя можуть попросити пройти додаткове навчання або іншу форму навчання. Деякі студенти потребують регулярної допомоги, а інші потребують постійної довгострокової підтримки, запланованої особисто для них. Така допомога спланована фахівцями в тісній співпраці з сім'єю учня і описана в індивідуальному плані розвитку. Наприклад, учням з порушеннями опорно-рухового апарату може знадобитися інвалідне крісло, учням з порушеннями зору може знадобитися постійна допомога перекладу Брайля, а потреби інших учнів можуть бути не такими постійними. Студентам з інтелектуальними вадами може знадобитися допомога в регулярному прийомі ліків. Деякі учні мають численні потреби [19].

Що асистент вчителя не повинен робити та за що не повинен нести відповідальність:

- бути єдиною особою, відповідальною за навчальний процес у класі;
- планування навчальної програми, уроків тощо (лише допомагає);
- відбір навчальних матеріалів чи вибір методів навчання;
- оцінювання роботи учня чи досягнутого прогресу;
- оцінка роботи іншого персоналу;
- проведення діагностики учнів;
- звітування перед батьками чи опікунами, перед представниками керівних органів управління;
- виконувати лише роботу з «важкими» учнями протягом більшості

часу;

- нести повну відповідальність під час екскурсій;
- супроводжувати дітей в медичні заклади без належного дозволу на

це з боку адміністрації навчального закладу [31].

Основне завдання асистента вчителя – допомога вчителю в забезпеченні особистісно-зорієнтованого, індивідуального підходу в освітньому процесі, зокрема у створенні індивідуальної програми розвитку для дитини з особливими освітніми потребами. Згідно нормативних документів, зокрема посадової інструкції, асистент вчителя виконує ряд важливих функцій.

1. Організаційна: допомагає в організації навчально-виховного процесу в класі з інклюзивним навчанням; надає допомогу учням з особливими освітніми потребами в організації робочого місця; проводить спостереження за дитиною з метою вивчення її індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів та потреб; допомагає концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю учня; співпрацює з фахівцями, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами та приймають участь у розробленні індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану; забезпечує разом з іншими працівниками здорові та безпечні умови навчання, виховання та праці; веде встановлену педагогічну документацію.

2. Навчально-розвиткова: співпрацюючи з вчителем класу, надає освітні послуги, спрямовані на задоволення освітніх потреб учнів; здійснює соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, дбає про професійне самовизначення та соціальну адаптацію учнів; сприяє розвитку дітей з особливими освітніми потребами, поліпшенню їхнього психоемоційного стану; стимулює розвиток соціальної активності дітей, сприяє виявленню та розкриттю їхніх здібностей, талантів, обдарувань шляхом їх участі у науковій, технічній, художній творчості; створює навчально-виховні ситуації, обстановку оптимізму та впевненості у своїх силах і майбутньому.

3. Діагностична: разом із групою фахівців, які розробляють індивідуальну програму розвитку, вивчає особливості діяльності і розвитку дітей з особливими

освітніми потребами, оцінює навчальні досягнення учня; оцінює виконання індивідуальної програми розвитку, вивчає та аналізує динаміку розвитку учня.

4. Прогностична: на основі вивчення актуального та потенційного розвитку дитини приймає участь у розробленні індивідуальної програми розвитку.

5. Консультативна: постійно спілкується з батьками, надаючи їм необхідну консультативну допомогу; інформує вчителя класу та батьків про досягнення учня [44].

Разом із вчителем класу асистент вчителя здійснює соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, зокрема:

- Електронна бібліотека (Інклюзивна освіта) – використовує різні форми роботи для проведення освітніх, освітніх та соціальних заходів з адаптації, просування ефективних форм практики;

- Допомагає дітям з особливими освітніми потребами виконувати освітні завдання;

- Підбирати і розробляйте Додаткові дидактичні матеріали з досліджуваного предмету, враховуючи особливі освітні потреби учнів, відповідно до інструкцій вчителя, залучаючи дітей з особливими освітніми потребами до різних освітніх заходів в класі жовтні;

- Адаптувати матеріал з урахуванням індивідуальних особливостей педагогічної та пізнавальної діяльності дитини з особливими освітніми потребами;

- Разом з групою фахівців бере участь у розробці індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами, вивчає деталі діяльності та розвитку дитини, проводить освітні заходи.;

- Контролювати освітню діяльність учнів з особливими освітніми потребами, об'єктивно реєструвати інформацію про виконання учнями своїх обов'язків і зміни в поведінці і повідомляти цю інформацію вчителю;

- Інформуйте керівників класів та батьків про досягнення дітей з особливими освітніми потребами.

- Вчителі та асистенти є членами диференційованої команди, яка відіграє чітко розмежовану роль у навчальному процесі та гармонійно доповнює один одного [39].

Асистент допомагає збирати і поширювати замітки, роздаткові матеріали, підключати мультимедійні проектори і створювати наочні посібники для лекцій. Напередодні уроку вчителі та асистенти координують свої дії. Асистент допоможе вчителю адаптувати навчальну програму до здібностей учня. Наприклад, скоротить кількість завдань, візуалізуйте нові матеріали і створюйте окремі флеш-карти. Тому дитина знаходиться в класі, слухає пояснення вчителя, відповіді однокласників, але виконує ряд завдань, які дозволяють його здібності [48].

Бувають ситуації, коли дитина перевтомлюється і не може контролювати себе. У таких випадках асистент вчителя разом з дитиною відправиться в кімнату для розвантаження (ресурсну кімнату), де дитина може відпочити, виконати вправи для емоційного розвантаження і знову повернутися в клас.

- Щоб створити здорове робоче середовище, вчителям потрібно ефективно спілкуватися зі своїми асистентами. Необхідно починати з чіткого розуміння сторонами своїх обов'язків, а також створювати можливості для їх постійного вільного обговорення. Ефективне спілкування також залежить від того, наскільки обидві сторони прислухаються один до одного і враховують отриману інформацію.

- Вчителі завжди несуть відповідальність за виконання навчальної програми, несуть відповідальність за виконання професійних завдань, пов'язаних з програмою, і особисто проводять більшу частину навчання, щоб взаємодіяти зі студентами, необхідними для отримання даних про відповідні освітні рішення. Завдання, що виходять за рамки професійної діяльності, можуть бути делеговані асистенту, який може продемонструвати студентам певні теми, прокоментувати слайди або обговорити їх.

- Щоб робота асистента в класі була ефективною, студент повинен знати про цілі, поставлені вчителем у його індивідуальній навчальній програмі,

переконатися, що студент досяг певних заздалегідь визначених результатів, і знати, як повідомити вчителя про свої спостереження.

- Якщо в процесі планування індивідуальної навчальної програми зазначено, що учень не може або не повинен самотійно виконувати певні види діяльності, необхідно враховувати відповідальність вчителя.:

- Допомагає учням з обмеженими фізичними можливостями або обмеженими фізичними можливостями під час або під час фізичних вправ;

- Поважайте гідність дітей та забезпечуйте безпечне середовище для задоволення потреб учнів у догляді за собою;

- Допомога учням у повсякденних домашніх справах (наприклад, зміна одягу, їжа, особиста гігієна) [45] (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Обов'язки учителя, асистента вчителя, діяльності, яку вони виконують спільно

Обов'язки вчителя	Спільна робота вчителя та асистента вчителя	Обов'язки асистента вчителя
Оцінювання Оцінити навчальні потреби на основі даних про клас та про учнів, в тому числі з ООП	Обговорити можливості учня з ООП, його сильні та слабкі сторони. Відвідувати зустрічі зі складання ІНП, ІПР.	Вести спостереження за особливостями психофізичного розвитку учня з ООП. Відвідувати зустрічі зі складання ІНП, ІПР.
Розробка програми Розробити програму навчання на основі робочого плану та індивідуальних освітніх потреб учня, розглянути альтернативи.	Обговорити бажані результати для учня. Обговорити освітні, поведінкові та емоційні цілі. Участь у розробці ІНП, ІПР учня з ООП	Підготувати індивідуальний навчальний план (ІНП), індивідуальну програму розвитку (ІПР). Оновлювати інформацію про учнів та ІНП, ІПР.

Продовження таблиці 1.1.

<p>Планування Спланувати роботу на уроці та відібрати ресурси.</p> <p>Вибрати належний вид роботи згідно з ІНП.</p> <p>Визначити пріоритети</p>	<p>Обговорити підготовку матеріалу та зміну навчального плану з огляду на потреби учня</p>	<p>Допомогти у доборі та складанні матеріалів, у розробці візуальних засобів, надати іншу подібну допомогу вчителю</p>
<p>Спостереження Розробити чітку систему організації навчально-виховного процесу в інклюзивному класі та очікувань щодо навчальних можливостей учня з ООП.</p> <p>Працювати відповідно до розробленої системи</p>	<p>Регулярно зустрічатись, щоб обговорити досягнення учня з ООП.</p> <p>Обговорити реальний етап навчальних досягнень учня з ООП, його відповідність очікуванням, виконання ІНП, ІПР</p>	<p>Працювати відповідно до системи організації навчально-виховного процесу в інклюзивному класі, правил поведінки та очікувань можливостей учнів з ООП, його ІНП. Документувати та звітувати вчителю (за потреби)</p>
<p>Навчання Виконувати плай уроку, проводити навчання згідно з цим планом.</p> <p>Спостерігати за процесом навчання, за потреби допомагати учням з ООП.</p> <p>Залучати учнів з ООП до виконання окремих видів діяльності спільно з класом.</p> <p>Моделювати навчальні методи та належну мову.</p> <p>Надати асистентам ресурси</p>	<p>Чітко висловити результати та обмінятись досвідом.</p> <p>Обговорити конкретні стратегії, діяльність та результати, виконання завдань ІНП.</p> <p>Обговорити розташування робочого місця.</p> <p>Обговорити необхідність гнучкого розкладу відвідування уроків учнями з ООП</p>	<p>Проводити додаткове пояснення учням з ООП, адаптувати завдання, враховуючи можливості учня з ООП, корегувати їх навчальну діяльність.</p> <p>Спостерігати за їх діяльністю.</p> <p>Формувати та сприяти закріпленню конкретних умінь, навичок.</p> <p>Сприяти розвитку зв'язного мовлення учнів з ООП</p>

Продовження таблиці 1.1

<p>Оцінка</p> <p>Слідкувати за прогресом учнів з ООП та оцінювати його.</p> <p>Слідкувати за виконанням ІНП</p>	<p>Обговорити спостереження.</p> <p>Обмінятись інформацією.</p> <p>Обговорити пропозиції щодо доповнення ІНП, ІПР (чи внесення змін)</p>	<p>Спостерігати за поведінкою учнів та надавати інформацію вчителю.</p> <p>Збирати та записувати дані для подальшої оцінки учня, внесення доповнень до ІНП.</p> <p>Вносити пропозиції вчителю щодо завдань, розроблених для учня з ООП</p>
<p>Звітування</p> <p>Звітувати перед батьками та шкільною командою</p>	<p>Обговорити інформацію про учня.</p> <p>Дотримуватися конфіденційності</p>	<p>Звітувати перед вчителем щодо сильних сторін учня з ООП, його досягнень та потреб.</p> <p>Звітувати перед вчителем стосовно поведінки учня та наслідків</p>
<p>Мати інформацію про поточний стан справ</p>	<p>Обговорювати інформацію про поточний стан справ</p>	<p>Брати участь у підготовці інформації про поточний стан справ</p>
<p>Примітка: діти з ООП – особливі освітні потреби; ІНП – індивідуальний навчальний план; ІПР – індивідуальна програма розвитку.</p>		

1.3. Вітчизняній та зарубіжний досвід роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання

Сполучені Штати, Канада, Австралія, Великобританія, Сербія, Словаччина, Чехія та інші країни підтримують ідею про те, що асистенти можуть допомогти освітнім установам залучити різні групи дітей з особливими освітніми потребами.

У той же час їх ролі різноманітні: від прямої підтримки вчителів до загальної підтримки дітей у класі та окремих дітей в ООП.

Національна політика інклюзивної освіти відображає інтереси та підтримку різних етнічних та мовних груп, соціально вразливих груп населення та дітей мігрантів та біженців.

У Сполученому Королівстві, багатонаціональній державі, яка активно підтримує політику інклюзивної освіти, близько 30% середніх шкіл відвідують представники однієї етнічної групи. Викладачі переводять, допомагають з домашніми завданнями і підтримують зв'язок з батьками таких дітей [54].

Китайські Маорі, наприклад, з дослідження: Австралійський житель підтримує жителів островів Торресової протоки, а в США він розмовляє іспанською, арабською та китайською мовами. Тобто освітні потреби цих країн також розуміються як забезпечення потреби в спілкуванні для навчання.

У Сербії, Чехії та Словаччині такі діти відстають від своїх однолітків за досягненнями та соціальною інтеграцією, тому є докази того, що діти початкової школи з римськими асистентами або римськими посередниками (посередниками) з ромської громади з часом демонструють покращення своєї успішності та навичок [56].

Відмінною рисою роботи асистентів є їх зв'язок зі школою, батьками, суспільством і т.д. Це тому, що вони повинні бути «мостом» між Дек і Дек. Таким чином, їх основне завдання пов'язане не лише з роботою в класі (заохочення декомунізація спілкування між вчителями та дітьми рому, особливо допомога дітям рому в розумінні інструкцій вчителя та проведенні освітніх заходів та заходів), а й з роботою з дітьми рому поза класом.

Це може включати підготовку до школи, допомогу з домашніми завданнями, організацію дозвілля і культурних заходів, в тому числі тих, які сприяють встановленню відносин між школою і сім'єю рома, а також спільнотою рома в цілому.

Для асистентів, які працюють з дітьми рома та іншими етнічними та мовними групами, важливо підтримувати і підтримувати зв'язок з сім'ями дітей та представниками освітніх установ, полегшувати спілкування між вчителями і дітьми, а також мати можливість підтримувати їх навчання і позакласну діяльність. Серед обов'язків та обов'язків асистентів, які працюють у класах, де навчаються діти рому та діти з інших етнічних та мовних груп, – декомунізація:

Діти повинні знати інструкції вчителя, завдання, пов'язані з класною роботою, виконанням навчальних завдань і т.д.

Зокрема, завдання, пов'язані з роботою з дітьми поза класом, такі як підготовка до школи, виконання домашніх завдань, проведення дозвілля та культурних заходів;

Завдання, пов'язані з встановленням відносин між освітнім закладом і сім'єю дитини.

Кожен асистент може виконувати всі завдання, а також індивідуальні або індивідуальні завдання

У більшості випадків Країна визначається незалежно і дещо обмежена

Обов'язки та відповідальність викладачів, які працюють у класах, де навчаються діти різних національностей та учні з обмеженими можливостями.

У законодавстві інших країн (Австралії, США, Канади тощо) Ми стикаємося з подібними коментарями). Зазвичай тут посада асистента вчителя розглядається як підтримка вчителя або підтримка учня чи групи учнів. Такі фахівці працюють в класах і групах з дітьми з особливими освітніми потребами (в основному з обмеженими можливостями) або з особливими освітніми потребами. Навчальний заклад, який безпосередньо взаємодіє з іншими вчителями або викладачами навчального закладу [55].

Як правило, вчителі навчають дітей новим навчальним матеріалам,

асистенти допомагають з дидактичними навчальними матеріалами, канцелярським приладдям, інструктують окремих дітей і невеликі групи, попередньо погоджуючи дії з вчителями. Для цього вони регулярно збираються, щоб разом обговорити плани уроків та стратегії участі дітей з особливими освітніми потребами.

Вчителі можуть вимагати зворотного зв'язку у асистентів, щоб відстежувати успішність кожної дитини в класі, але вони можуть приділяти більше уваги учням з особливими освітніми потребами. Таким чином, асистент може заповнити онлайн-тест відповідно до завдань, розроблених ним. Вчитель показує учням, як керувати тестовою програмою чи комп'ютером, не інтерпретує результати тесту та дотримується покрокових інструкцій під час тесту. Спостерігайте за поведінкою учнів у процесі навчання, Робіть нотатки тощо.

Часто асистент уважно стежить за дитиною і записує труднощі і досягнення для подальшого обговорення з учителем доцільності стратегії навчання. Асистент чітко знає, що він бачить і де що записує – в цьому їм допомагають розібратися вчителі та психологи.

1. Дистанційне навчання українською мовою для дітей з ООП використовується на основі чотирьох основних принципів дистанційного навчання::

2. Принцип взаємодії. Всі діти повинні працювати разом, але за допомогою комп'ютерного інформаційного середовища. Тобто дитина ООП повинна продовжувати спілкуватися зі своїми друзями, однокласниками, вчителями та асистентами вчителів.

3. Принцип диференціації. Дистанційне навчання передбачає навчання в залежності від здібностей кожного учасника освітнього процесу з використанням багаторівневих методик навчання.

- Принцип індивідуального підходу. Щоб він міг більш ефективно продовжувати навчання, необхідно враховувати форму порушення і можливість спілкування у дитини з ооп.

- Принцип пластичності. Навчання має відбуватися в бажаному учням темпі. Якщо один студент ООП може швидко адаптуватися до онлайн-занять і виконувати їх, інший студент може не розуміти, що адаптуватися складно і що відбувається подальша освіта, і на моніторі є всі живі люди, які бачили його до того, як дізналися його. він добре її знав. Тому необхідно враховувати швидкість зіниці.

- Особливості дистанційного навчання:

- Перехід від моделі прямого навчання до моделі коучингу. Зрештою, вчитель більше не стоїть у класі і не викладає, а став тренером-консультантом. В основному він консультує батьків дітей з ооп, Як правильно його розвинути, як заспокоїти, як впоратися з агресією і істерією. Вчитель не має прямого контакту зі студентами ООП, але може продовжувати навчання через батьків.

- Синхронне та асинхронне навчання. Одночасне навчання-це коли проводиться онлайн-урок. Асинхронний – коли вчитель записує відеоурок або, наприклад, мотиваційне відео для учня з ООП і передає його батькам для самостійного вивчення учнем.Або, якщо учень не може вчитися самостійно, щоб батьки працювали з матеріалом, наданим разом з дитиною.

- Візуальний матеріал – це все, що є в будинку. Зазвичай наочний матеріал залишається в школі. У цьому випадку всі предмети, які можна знайти в будинку, будуть візуальним матеріалом.

- Послідовність навчання. Заняття проводяться онлайн або офлайн вранці, а домашні завдання – ввечері. Тобто звичайний режим для дітей з ооп повинен залишатися.

- Перш за все, безпека та здоров'я дітей з ООП. Діти з вадами зору не можуть довго сидіти на онлайн-уроках або працювати за комп'ютером. Ви повинні бути обережними з цим. Якщо дитина тривожна, емоційно вибухонебезпечна або агресивна, не може впоратися з собою, не може контролювати свої емоції та емоції, ми говоримо їй, що ми вибрали інші способи навчити її навчанню [49].

Варіанти підтримки можуть варіюватися:

Фізична підтримка. Наприклад, якщо дитина може малювати самостійно, підтримка дорослих не потрібна. Допомога дитині потрібна в тому випадку, якщо у нього порушена опорно-рухова система і він не може самостійно дістати олівець або фломастер – це буде частина допомоги, адже він може малювати. Повна підтримка-якщо дитина з порушенням опорно-рухового апарату не рухає руками, батьки повинні сісти поруч з ним, взяти в руки фломастер і почати малювати їм. Але якщо дитина з порушенням опорно-рухового апарату не рухає руками, батьки повинні сісти поруч з ним, взяти фломастер і почати малювати.

Усна підтримка. Це може бути похвала від батьків, інших дорослих. Або, може бути, батьки будуть сидіти з дитиною на онлайн-уроці: вчитель ставить завдання, батько повністю повторює завдання дитині, виконує її або батько задає додаткові питання, щоб дитина могла їх зрозуміти.

Необхідно визначити навантаження на дитину і розробити новий розпорядок дня на тиждень. Цей розпорядок дня слід візуалізувати разом з дитиною, яка є батьком, оскільки дитині легше сприймати візуальну інформацію. Понеділок у цьому випадку він зрозуміє, що станеться в понеділок і які уроки будуть проходити у вівторок. Робоче навантаження дітей з ООП визначається індивідуально з урахуванням здібностей кожної дитини і підбирається командою. Навантаження можна витримати протягом 1 тижня, після чого можна проаналізувати, що все зроблено, що дитина дуже втомився, що потрібно міняти.

Програми та теми, над якими повинні працювати діти. Надсилайте індивідуальні програми розвитку та переглянуті теми для вирішення. Визначте теми, які діти вивчають під час дистанційного навчання.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ РОБОТИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ З ДІТЬМИ З ООП ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Методика дослідження проблеми роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання

Дослідження проблеми навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання може включати різні аспекти, враховуючи особливості цієї категорії учнів.

Першим етапом нашого дослідження було анкетування батьків і вчителів.

На основі теоретичного матеріалу в Розділі 1 нами було визначено основні недоліки та переваги дистанційного навчання для дітей з ООП, на основі яких були розроблені анкети для батьків (Додаток А) та вчителів (Додаток Б) дітей з ООП, щоб з'ясувати їхні спостереження щодо дистанційного навчання.

У дослідженні брало участь 42 респондентів: 12 вчителів молодших класів та 30 батьків дітей в ООП.

За результатами анкети для батьків дітей з ООП (Додаток А) ми можемо зробити такі висновки:

За першим запитанням «Як ви оцінюєте загальний досвід дистанційного навчання для вашої дитини?» 54% респондентів-батьків відповіли «задовільно», 10% «відмінно», 21% «добре» і 15% «погано» (рис. 2.1).

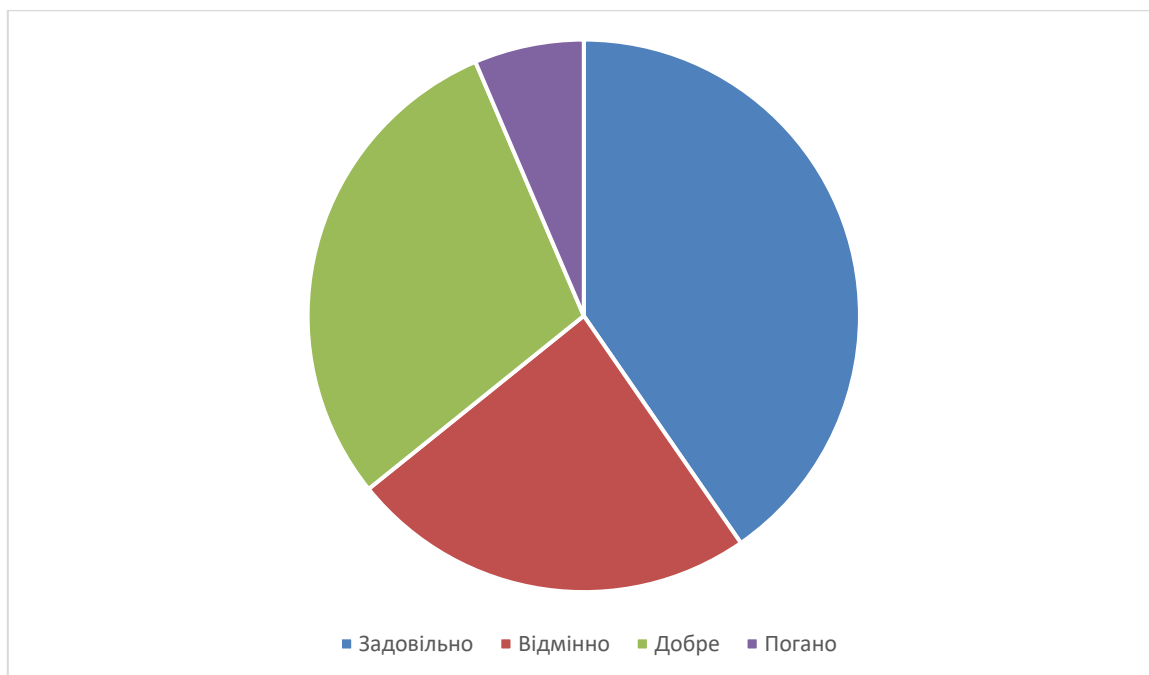

Рис.2.1. Результати відповідей на 1 запитання

На запитання №2 «Які аспекти дистанційного навчання вам або вашій дитині подобаються найбільше?» респонденти відповідали по-різному, але більшість – 61% вибрали ігрові методи. 20% відеоматеріали, 15% інтерактивні методи і лише 4% практичні завдання (рис.2.2).

Рис.2.2. Результати відповідей на 2 запитання

На запитання №3 «Які труднощі ваша дитина може зазнавати під час дистанційного навчання?» 72% батьків-респондентів відповіли, що дитина не встигає за навчальним процесом, 10% «дитині важко довго працювати за комп'ютером чи телефоном», 18% «матеріал був складний для засвоєння та потребував адаптації» (рис. 2.3).

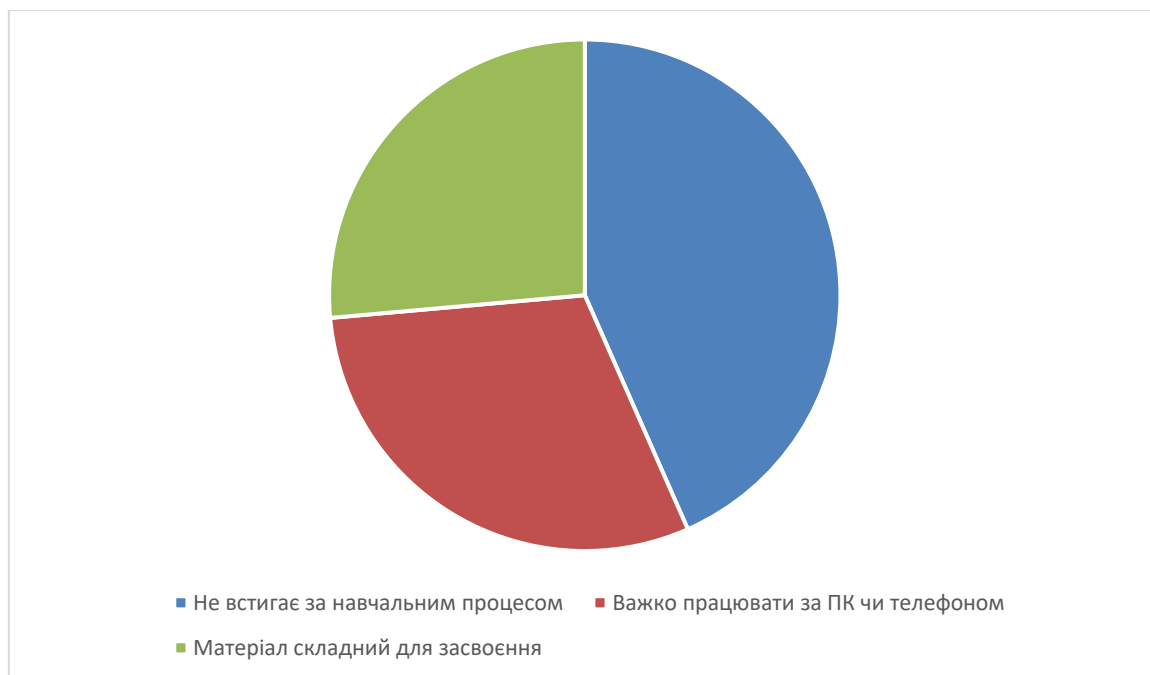

Рис.2.3. Результати відповідей на 3 запитання

На запитання №4 «Як ви оцінюєте комунікацію вчителів з вами під час дистанційного навчання?», 18% відповіли «відмінно», 26% добре, 48% задовільно та 8% погано.(рис. 2.4)

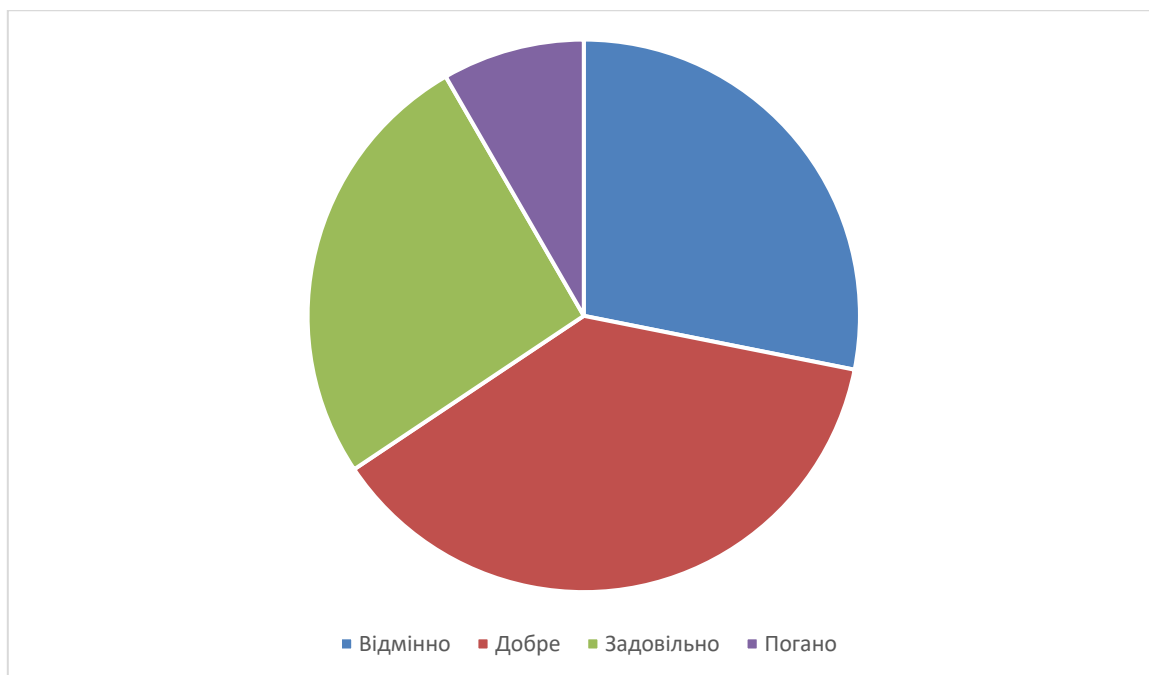

Рис.2.4. Результати відповідей на 4 запитання

На запитання №5 «Чи задоволені ви рівнем інформації, яку ви отримуєте від вчителів про навчальний процес?» 62% відповіли «ні» та 38% «так» (рис. 2.5).

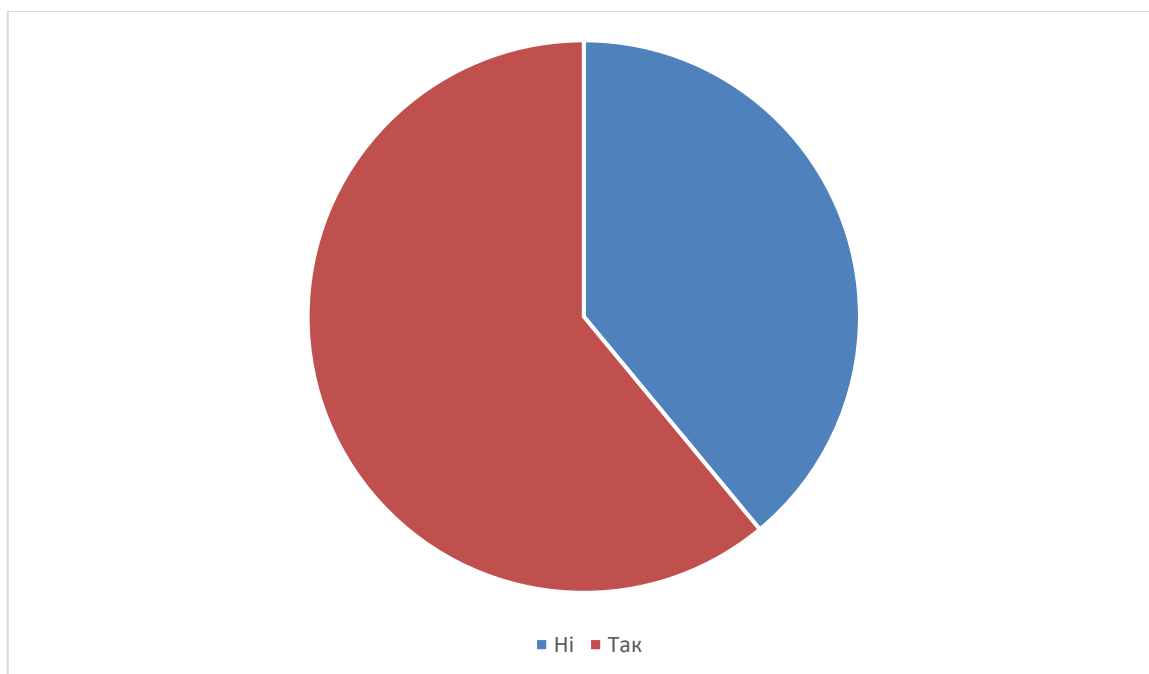

Рис.2.5. Результати відповідей на 5 запитання

На запитання №6 «Які засоби комунікації ви вважаєте найбільш

ефективними для спілкування з вчителями?», особистий візит до школи – 12%, телефонна розмова – 39%, листування у месенджері – 48%, листування електронною поштою – 1%.(рис. 2.6).

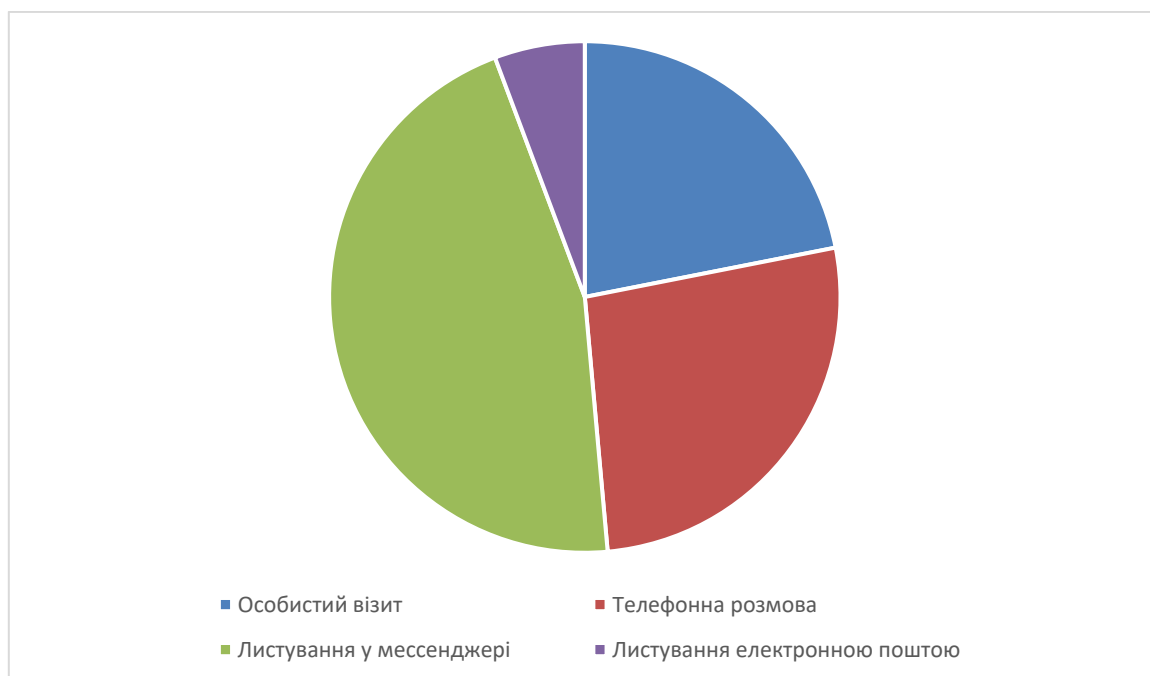

Рис.2.6. Результати відповідей на 6 запитання

На запитання №7 «Які технічні засоби ви використовуєте для дистанційного навчання?» 8% обрали планшет, 34% телефон, 26% стаціонарний комп'ютер, 32% ноутбук (рис 2.7).

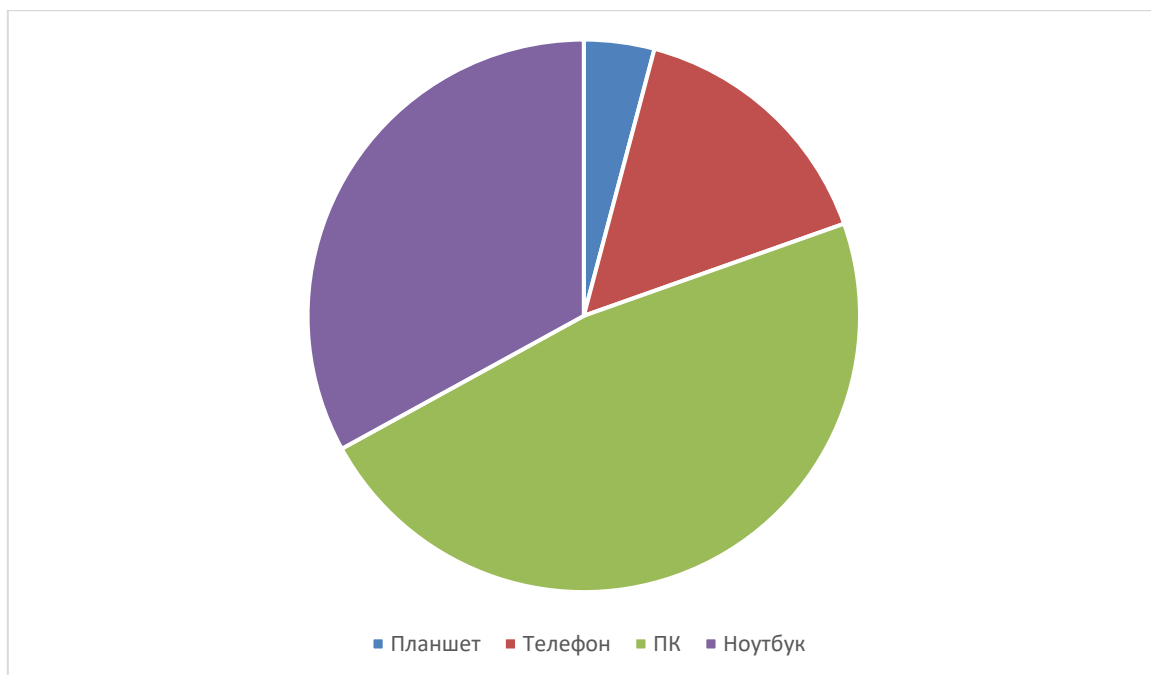

Рис.2.7. Результати відповідей на 7 запитання

На запитання №8 «Чи є які-небудь проблеми або обмеження у використанні технічних засобів?» 28% відповіли «невміння самостійно володіти технічними засобами», 23% «поганий інтернет», 49% «вимкнення світла» (рис. 2.8).

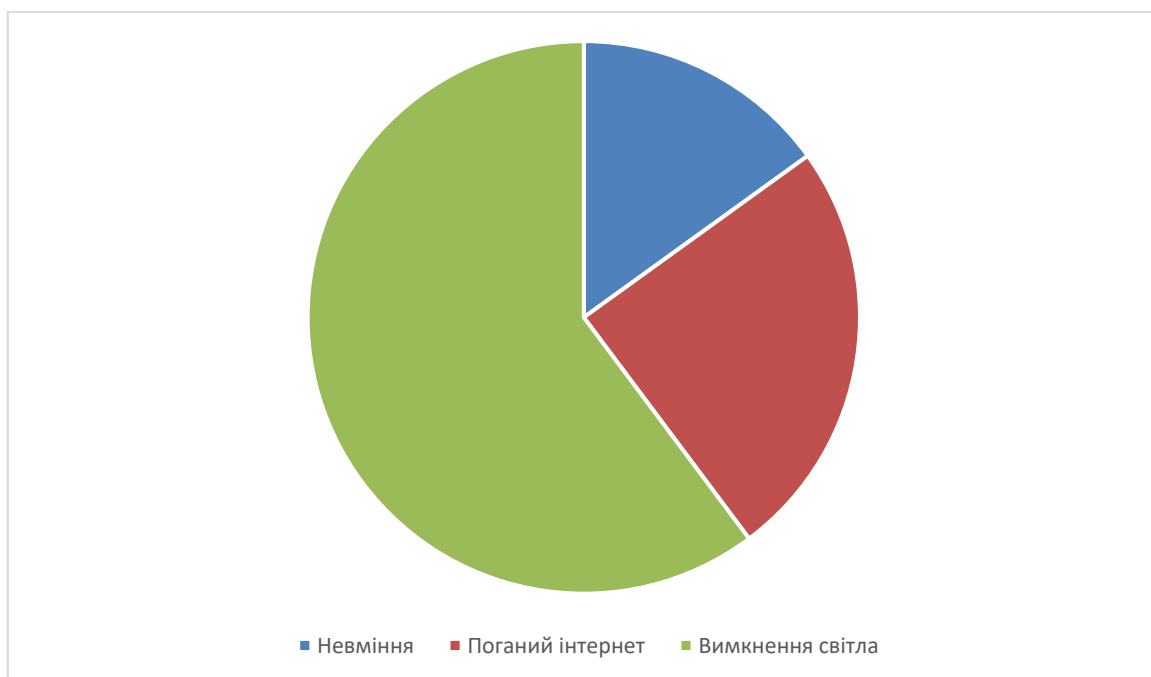

Рис.2.8. Результати відповідей на 8 запитання

За результатами анкети для вчителів дітей з ООП (Додаток Б) ми можемо зробити такі висновки:

На запитання №1 «Як ви оцінюєте рівень співпраці з батьками під час дистанційного навчання?» 17% відповіли «відмінно», 14% «добре», 47% «задовільно» та 22% «погано» (рис.2.9)

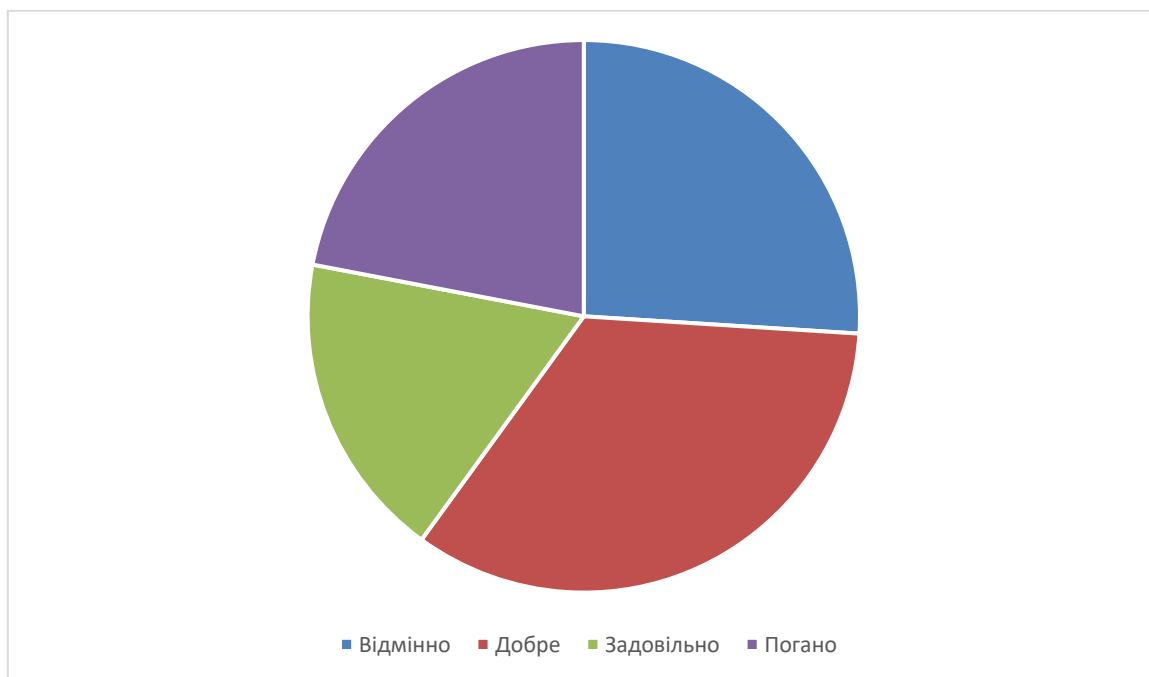

Рис.2.9. Результати відповідей на 1 запитання

На запитання №2 «Які канали зв'язку ви використовуєте для спілкування з батьками?», особистий візит до школи – 25%, телефонна розмова – 39%, листування у месенджері – 28%, листування електронною поштою – 8% (рис 2.10)

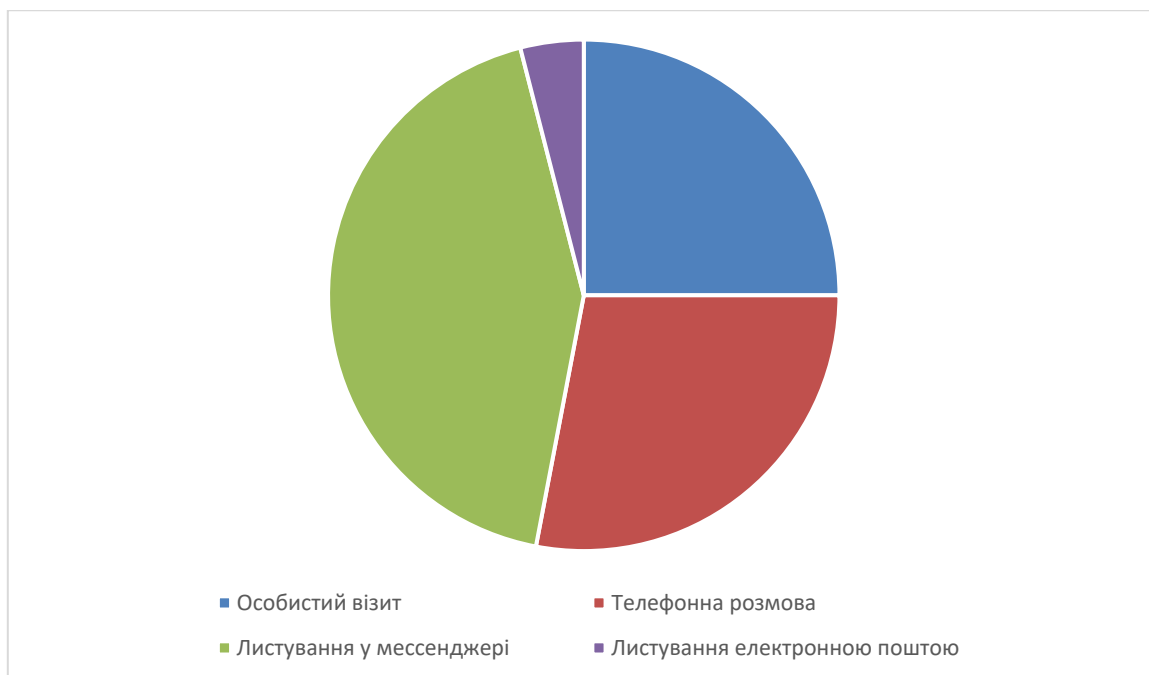

Рис.2.10. Результати відповідей на 2 запитання

На запитання №3 «Які виклики ви спостерігаєте в співпраці з батьками на відстані?» 12% відповіли «погіршення результатів навчання дітей», 36% «погіршення зворотнього зв'язку від батьків», 52% «погіршення дисципліни на уроках» (рис.2.11).

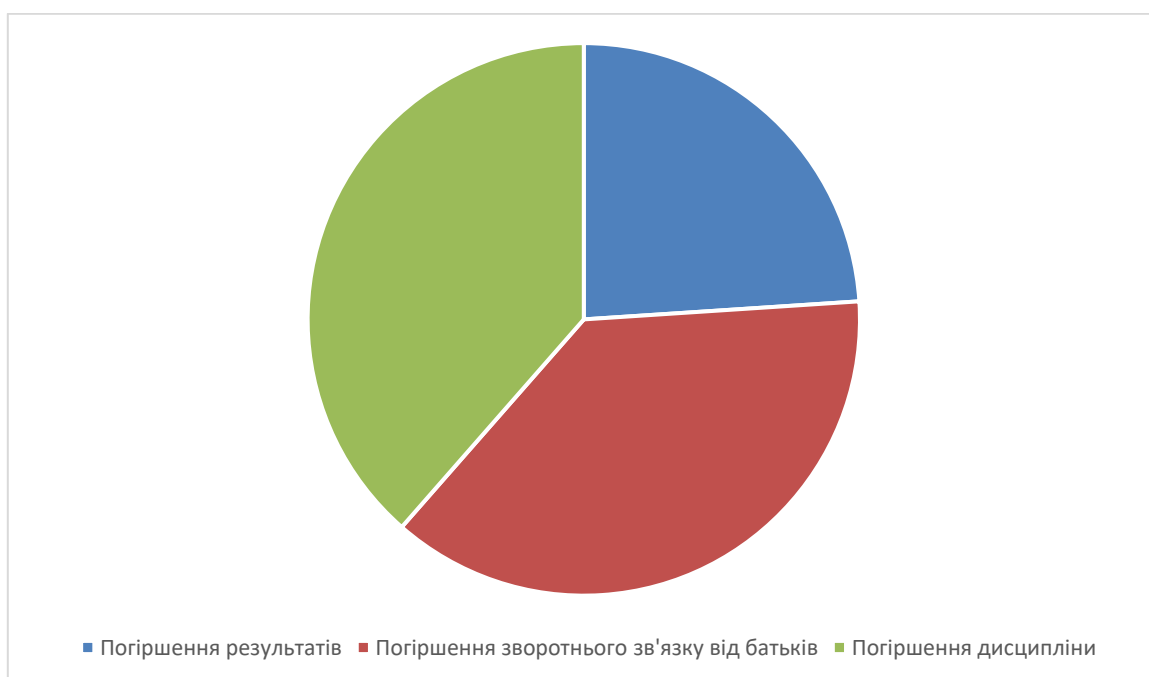

Рис.2.11. Результати відповідей на 3 запитання

На запитання №4 «Як ви оцінюєте рівень засвоєння матеріалу учнями під час дистанційного навчання?», 12% «відмінно», 23% «добре», 47% «задовільно», 18% «погано» (рис. 2.12).

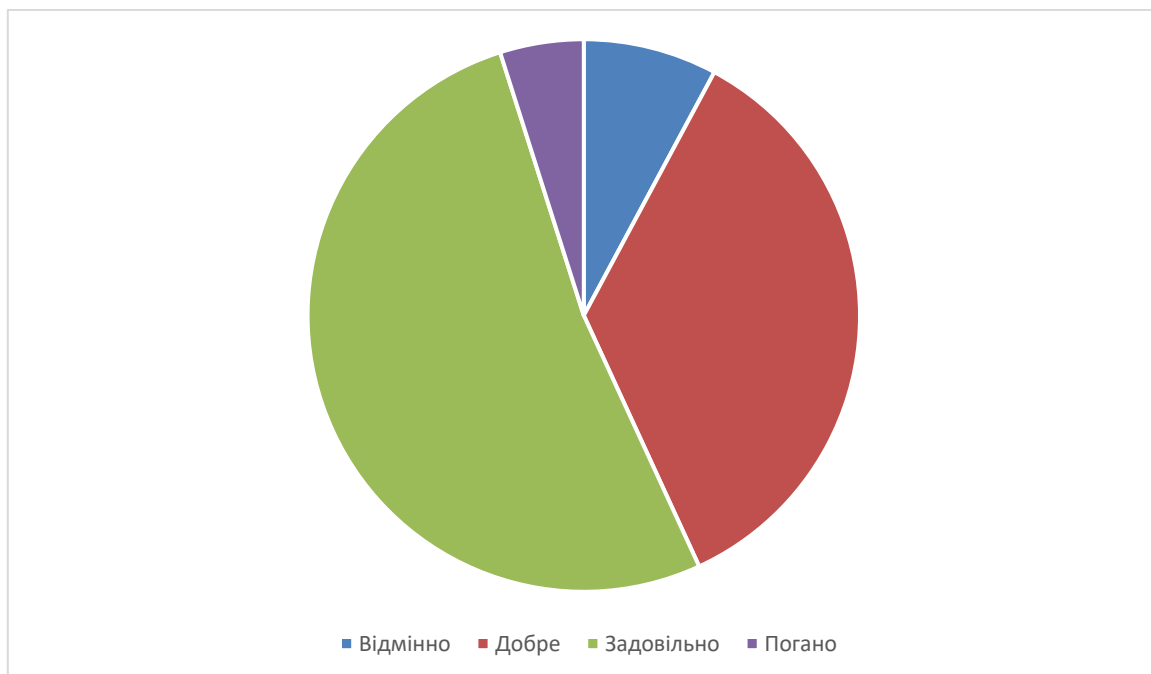

Рис.2.12. Результати відповідей на 4 запитання

На запитання №5 «Які методи ви використовуєте для збереження уваги учнів під час віддалених уроків?» 8% обрали «фізичні хвилинки», 28% «яскравий ілюстративний матеріал», 8% «інтерактивні ігри», 56% «словесне привернення уваги» (рис 2.13).

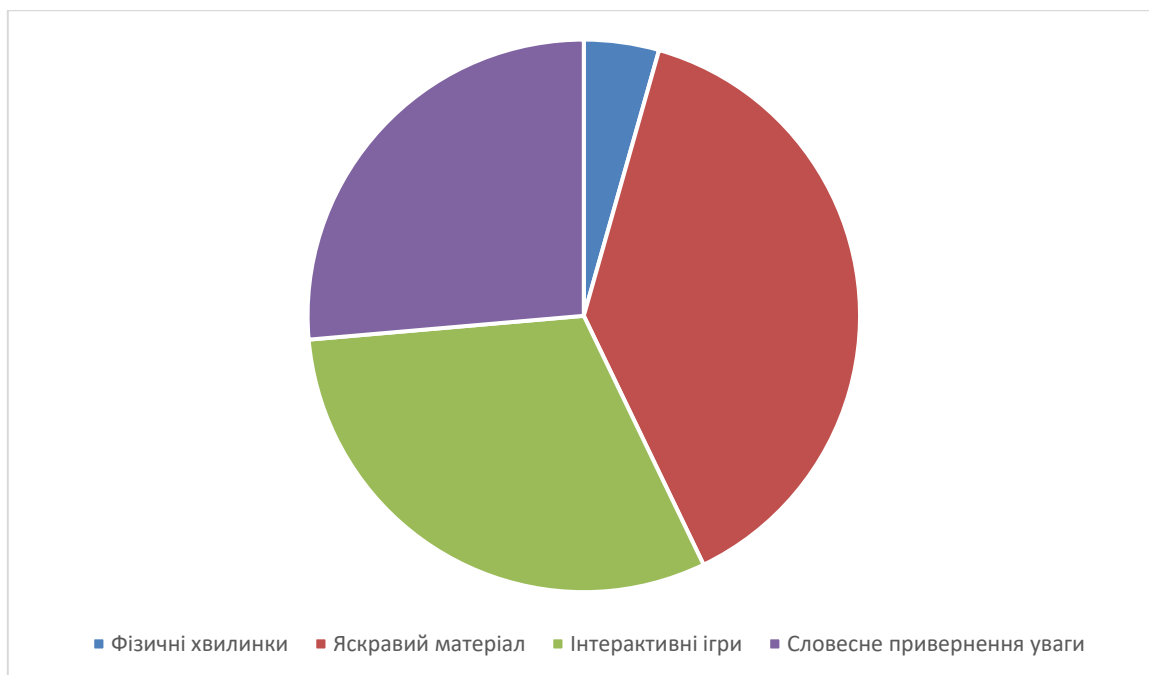

Рис.2.13. Результати відповідей на 5 запитання

На запитання №6 «Які труднощі можуть виникати учням під час дистанційного навчання, на ваш погляд?», 26% відповіли «неможливість утримати довго увагу дитини», 6% «неможливість контролювати дисципліну», 19% «неможливість контролювати присутність дітей», 49% «неможливість контролювати навчальний процес (вимкнення світла/інтернету; розрядження гаджетів; проблеми з завантаженням сайтів)» (рис.2.14).

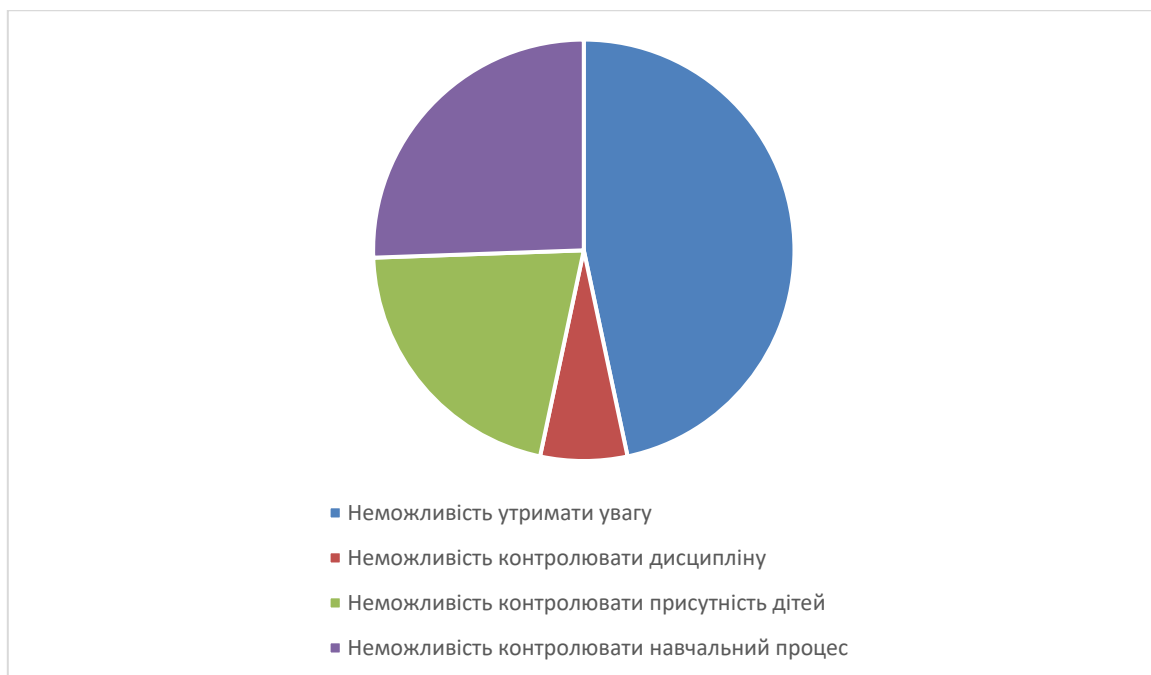

Рис.2.14. Результати відповідей на 6 запитання

На запитання №7 «Які технічні засоби ви використовуєте для дистанційного проведення уроків?» 4% обрали планшет, 34% телефон, 43% стаціонарний комп'ютер, 19% ноутбук (рис 2.15).

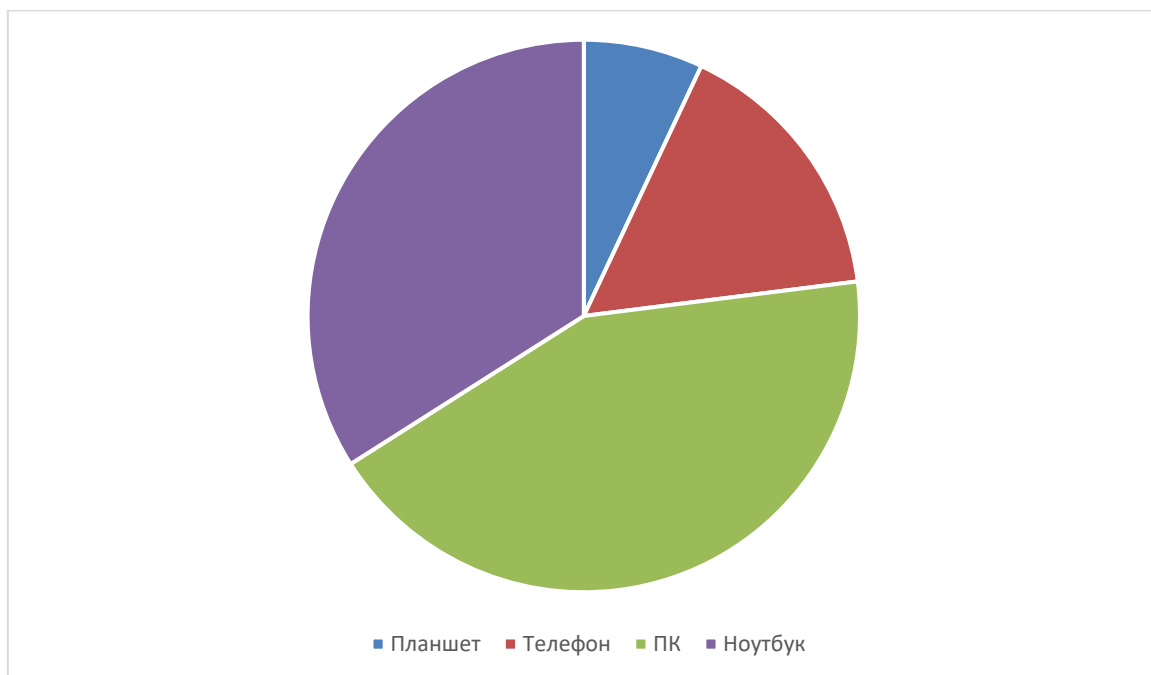

Рис.2.15. Результати відповідей на 7 запитання

На запитання №8 «Чи виникали у вас труднощі з технічними аспектами дистанційного навчання?» 43% відповіли «Ні» та 57% «Так» (рис. 2.16).

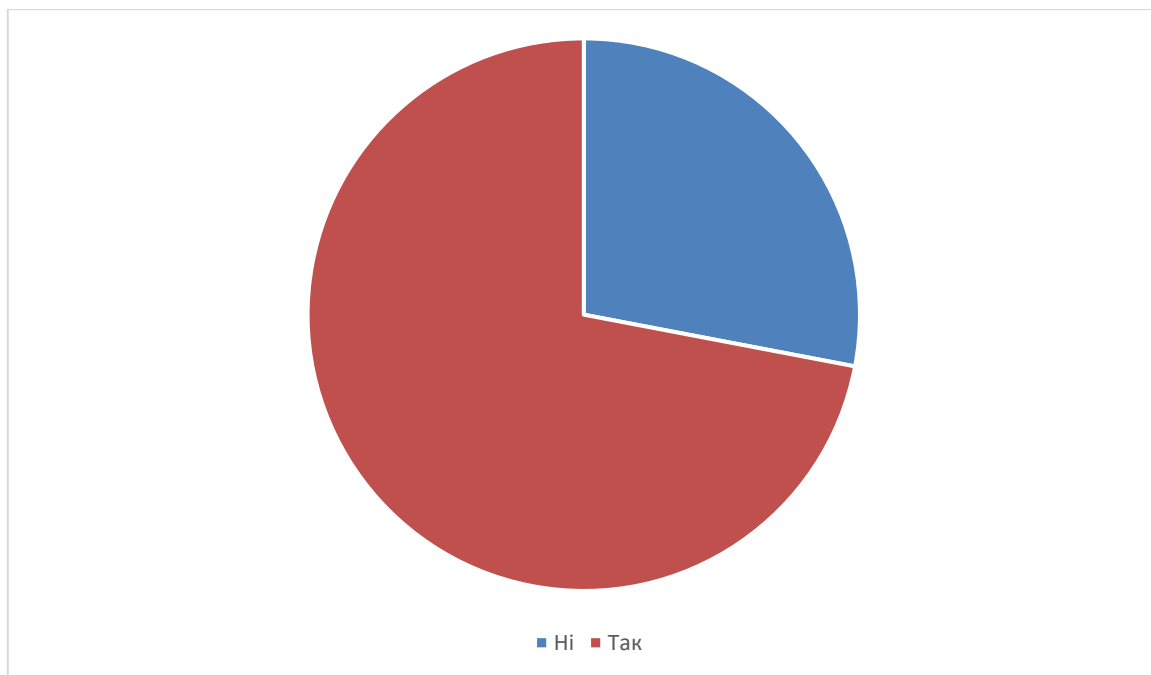

Рис.2.16. Результати відповідей на 8 запитання

Отже, спираючись на результати нашого опитування, що має на меті ретельно дослідити проблеми та знайти ефективні стратегії для покращення процесу дистанційного навчання для дітей з ООП ми можемо побачити, що не усі респонденти можуть поставити високу оцінку наявному рівню дистанційного навчання дітей з ООП.

Багато з респондетів – батьків просто не можуть організувати відповідне середовище для повноцінного дистанційного інклюзивного навчання. Важливо також і вчителям враховувати індивідуальні потреби кожного учня та адаптувати підходи відповідно.

2.2. Методика роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання

Методика роботи асистента вчителя – система методів, прийомів і

підходів, які використовуються асистентом вчителя в процесі його роботи, що може включати в себе стратегії взаємодії з учнями, організацію уроків, співпрацю з вчителем, використання різних технологій, індивідуальний підхід до учнів тощо. Методика роботи асистента вчителя спрямована на досягнення конкретних цілей, таких як поліпшення процесу навчання, підтримка розвитку учнів, і загальна підтримка вчителя в організації уроків та управлінні класом.

Мета методики роботи асистента вчителя з дітьми з особливими освітніми потребами під час дистанційного навчання полягає в забезпеченні ефективної, інклюзивної та індивідуалізованої підтримки для кожного учня з ООП, забезпечуючи їм можливість навчатися та розвиватися відповідно до своїх можливостей.

Цілі методики:

- Індивідуалізована підтримка. Забезпечити індивідуалізовану підтримку для кожного учня, враховуючи їхні особливості та потреби.
- Ефективне використання технічних засобів. Навчити учнів та їх батьків використовувати технічні засоби для навчання в дистанційному режимі.
- Забезпечення доступу до навчання. Гарантувати, що учні з ООП мають доступ до всіх навчальних матеріалів та можливість взаємодії з ними.
- Підтримка психосоціального благополуччя. Створити умови для забезпечення психосоціального благополуччя учнів під час дистанційного навчання.
- Завдання методики:
- Організація індивідуальних консультацій. Проводження регулярних індивідуальних консультацій для роз'яснення матеріалів та вирішення питань.
- Розробка адаптованих матеріалів. Розробка та надання адаптованих навчальних матеріалів, що враховують конкретні потреби учнів.
- Створення віртуального простору взаємодії. Забезпечення можливостей для взаємодії між учнями та асистентом через відеозв'язок та інші засоби.
- Моніторинг прогресу. Постійний моніторинг успішності учнів та

адаптація підходів відповідно до їхнього розвитку.

- Комунікація з батьками. Забезпечення регулярного обміну інформацією з батьками щодо прогресу та потреб учнів (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Ключові компетентності, одержані під час впровадження методики

	Для асистента вчителя	Для учнів
1.	Індивідуалізована підтримка: Здатність адаптувати матеріали та підходи до навчання відповідно до потреб кожного учня.	Самостійність: Розвиток навичок самостійного навчання та роботи з матеріалами.
2.	Технічна компетентність: Навички використання технічних засобів та платформ для дистанційного навчання.	Технологічна грамотність: Отримання навичок використання технічних засобів та платформ для навчання.
3.	Ефективна комунікація: Вміння ефективно комунікувати з учнями, батьками та іншими членами освітньої команди через віртуальні засоби.	Соціальні навички: Розвиток соціальних навичок через віртуальну взаємодію з асистентом та іншими учнями.
4.	Психологічна підтримка: Здатність надавати психологічну підтримку учням з особливими потребами та їхнім батькам.	Спроможність до самооцінки: Здатність учнів оцінювати власний прогрес та залучатися до процесу навчання.
5.	Моніторинг і оцінювання: Навички моніторингу прогресу учнів та адаптація підходів з урахуванням їхніх потреб.	Специфічні навчальні досягнення: Отримання успіхів у навчанні завдяки індивідуальному підходу та підтримці.

Розробка методики роботи асистента вчителя з дітьми з особливими

освітніми потребами під час дистанційного навчання включає в себе ряд етапів і стратегій. Нижче наведено загальний план, який може слугувати основою для подальшого вдосконалення та адаптації з урахуванням конкретних потреб вашої аудиторії (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Загальний план методики роботи асистента вчителя з дітьми з особливими освітніми потребами під час дистанційного навчання

Етапи методики	Компоненти етапів методики
Етап 1: Аналіз потреб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Збір інформації: оцінка потреби кожного учня з особливими освітніми потребами (ООП) та визначення технічних засобів та програм, що можуть бути корисними для кожного учня. 2. Створення індивідуальних планів: розробка індивідуального плану для кожного учня, враховуючи їхні здібності та особливості.
Етап 2: Планування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення засобів навчання: вибір платформи та інструментів для дистанційного навчання, які підтримують інклюзивність. 2. Створення матеріалів: розробка адаптованих матеріалів для кожного учня, враховуючи їхні особливості.
Етап 3: Організація	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розклад роботи: визначення оптимального розкладу занять для кожного учня та забезпечення регулярних перерв для уникнення втоми. 2. Організація взаємодії: забезпечення можливості для взаємодії між учнями та асистентами через відеозв'язок, форуми чи чати.

Продовження таблиці 2.2

Етап 4: Підтримка	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постійна підтримка: забезпечення можливості звертатися до асистента в реальному часі та можливості створення групи підтримки. 2. Оцінка прогресу: розробка системи оцінювання, яка враховує індивідуальні потреби учнів, та здійснення регулярного оцінювання та аналізуйте прогрес.
Етап 5: Залучення батьків	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікація з батьками: забезпечення регулярного обміну інформацією з батьками щодо прогресу та потреб дитини. 2. Поради та інструкції: надання порад та інструкцій батькам щодо підтримки навчання вдома.

Очікувані результати після впровадження методики роботи асистента вчителя з дітьми з особливими освітніми потребами під час дистанційного навчання можуть включати:

1. Індивідуалізована підтримка: покращення успішності учнів завдяки індивідуалізованій підтримці та адаптованим матеріалам.
2. Технологічна компетентність: розвиток навичок використання технічних засобів та платформ для навчання учнями та асистентами.
3. Співпраця та комунікація: збільшення рівня співпраці та комунікації між асистентами, учнями та їхніми батьками.
4. Психосоціальне благополуччя: забезпечення психосоціального благополуччя учнів завдяки ефективній підтримці та позитивному віртуальному середовищу.
5. Сприяння самостійності: розвиток навичок самостійного навчання та самоорганізації учнями.
6. Специфічні навчальні досягнення: покращення навчальних досягнень учнів завдяки індивідуальному підходу та підтримці.
7. Участь та залучення: збільшення рівня участі та залучення учнів у

навчальний процес.

8. Ефективний моніторинг та оцінка: здійснення ефективного моніторингу прогресу та адаптація методіки відповідно до виявлених потреб.

9. Позитивний вплив на спільноту: виявлення позитивного впливу методіки на всю освітню спільноту, включаючи асистентів, учнів, вчителів та батьків.

10. Створення збалансованого інклюзивного середовища: формування інклюзивного та підтримуючого середовища для всіх учасників освітнього процесу.

Ці результати допоможуть створити оптимальні умови для навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами, сприяючи їхньому повноцінному включенню в освітню систему.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити такі висновки:

По-перше, у ході дослідження було з'ясовано, що під дистанційним навчанням розуміють форму навчання, при якій учні та вчителі взаємодіють один з одним за допомогою комп'ютера та Інтернету. Воно має ряд переваг, таких як гнучкість, доступність та інклюзивність. Однак дистанційне навчання також має ряд складнощів, таких як необхідність наявності технічного обладнання та навичок, а також необхідність підтримувати мотивацію учнів.

Робота асистента вчителя при дистанційному навчанні має свої особливості. Асистент повинен бути знайомий з технологіями, які використовуються для дистанційного навчання, а також повинен мати навички вирішення технічних проблем та надання підтримки учням.

Основна його роль полягає у допомозі вчителю в забезпеченні індивідуального підходу до навчання та виховання дітей з ООП. Асистент вчителя допомагає вчителю в організації освітнього процесу, надає допомогу учням з ООП в навчанні та розвитку, сприяє їхній соціальній адаптації.

Успіх дистанційного навчання залежить від багатьох факторів, включаючи технології, організацію, педагогічні підходи та підтримку учнів та вчителів.

По-друге, щоб дізнатися основні потреби та проблеми фокус-групи дітей з ООП під час дистанційного навчання, нами було проведено два опитування: для вчителів та асистентів вчителя і для батьків дітей з ООП. Нами було виявлено, що не усі респонденти можуть поставити високу оцінку наявному рівню дистанційного навчання дітей з ООП.

Багато з респондетів-батьків просто не можуть організувати відповідне середовище для повноцінного дистанційного інклюзивного навчання. Важливо також і вчителям враховувати наявні проблеми та адаптувати підходи відповідно до індивідуальні потреби кожного учня.

По-третє, для покращення якісного показника дистанційного навчання дітей з ООП нами була розроблена методика роботи асистента вчителя з дітьми з ООП під час дистанційного навчання, описані ключові компетентності, що можуть отримати діти та асистенти вчителя під час сумісної праці, а також орієнтовані результати впровадження методики, на які ми можемо орієнтуватися при її практичному застосуванні.

Практичне впровадження методики дозволить покращити організацію дистанційного навчання для дітей з ООП, їх батьків та вчителів, а також підвищити компетентність асистентів вчителів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні проблеми соціальної роботи та інклюзивної освіти в сучасних умовах: матеріали I Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Дрогобич, 4-5 травня 2023 р.). Дрогобич: ДДПУ імені І. Франка, 2023. 188 с.
2. Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. Київ: [б.в.], 2012. 216 с.
3. Васильєва Г. І. Методичні рекомендації планування роботи асистента учителя закладів загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання. Київ: Міленіум, 2018. 44 с.
4. Войтенко А. А. Особливості роботи асистента вчителя під час дистанційного навчання. *Inclusion and Diversity*. 2023. № 2. С. 14-16
5. Волкова Н. П. Педагогіка. 4-те видання, стереотипне. Київ: Академвидав, 2012. 616 с.
6. Воронкін О. С. Організація діяльності тьютора в системі дистанційного навчання вищого навчального закладу. *Інформаційні технології в освіті*. 2016. Вип. 26. С. 177-191
7. Гетта В. Г., Єрмак С. М., Джевага Г. В., Шульга О. М., Повечера І.В., Носовець Н.М., Коляда А.М. Дистанційне навчання: дидактика, методика, організація: монографія. Чернігів, 2017. 286 с.
8. Гнатюк О.В. Дистанційне навчання: проблеми, пошуки, виклики. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728350/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82.pdf> (дата звернення 15.08.2023)
9. Докучина Т.О. Індивідуальний підхід до проведення дидактичних ігор з дітьми з особливими освітніми потребами. *Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки*. 2017. № 9 (2). С. 56–64.
10. Допомога дітям з ООП під час війни. Поради для батьків. URL: <https://nus.org.ua/articles/dopomoga-dityam-z-ooop-pid-chas-vijny-poradydlya-batkiv/>

(дата звернення 15.08.2023)

11. Дослідження якості організації освітнього процесу в умовах війни у 2022/2023 навчальному році. URL:

<https://sqe.gov.ua/wpcontent/uploads/2023/04/yakist-osvity-v-umovah-viyny-web-3.pdf> (Дата звернення: 15.09.2023)

12. Дятленко Н.М., Софій Н.З., Мартинчук О.В., Найда Ю.М. Асистент учителя в інклюзивному класі. Київ: Плеяди, 2015. 172 с.

13. Загальна декларація про права людини. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015 (дата звернення 15.08.2023)

14. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2018. № 43. ст.345. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2541-viii#Text> (дата звернення 15.08.2023)

15. Закон України «Про освіту». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 38-39. ст.380 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 15.08.2023)

16. Закон України «Про повну загальну середню освіту». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2020. № 31. ст. 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення 15.08.2023)

17. Інклюзивна освіта: досвід і перспективи. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 16-17 травня 2018 р.* / За заг. ред. Г.В. Давиденко. Вінниця: ТОВ «Ніланд-ЛТД», 2018. 187 с.

18. Коваль Л.В., Компанець Н.М., Квітка Н.О., Лапін А.В., Луценко І.В. Навчально-методичний комплект «Особлива дитина в інклюзивному дошкільному навчальному закладі». Київ: 2017 р. 362 с.

19. Колупаєва А.А. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник. Харків: Видавництво «Ранок», 2019. 216 с.

20. Колупаєва А.А., Данілавичюте Е.А., Литовченко С.В. Професійне

співробітництво в інклюзивному навчальному закладі. Київ: Видавнича група А.С.К., 2012. 197 с.

21. Колупаєва А.А. Діти з особливими потребами в освітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навчально-методичний посібник. Київ: «АТОПОЛ», 2010. 96 с.

22. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзивна освіта: від основ до практики»: монографія. Київ: ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с.

23. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.

24. Конвенція з подолання дискримінації в освіті. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_174#Text (Дата звернення: 15.09.2023)

25. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (Дата звернення: 15.09.2023)

26. Конвенція про права осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text (Дата звернення: 15.09.2023)

27. Конституція України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution> (Дата звернення: 15.09.2023)

28. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні року: постанова Міністерства освіти і науки України від 20 грудня 2000 р. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>. (Дата звернення: 15.09.2023)

29. Лапшина І.С. Адаптивні підходи до моделювання освітніх процесів у системі дистанційного навчання. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2012. № 6. С. 42–47

30. Лорман Т., Деспелер Д., Харві Д. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практичний посібник. Київ: СПД-ФО Парашин І.С. 2010. 296 с.

31. Луценко І.В. Актуальні питання діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі. *Особлива дитина: навчання і виховання*. № 4. 2016. С. 7-13

32. Любарець В., Васильєва Г., Верьовкіна Ж. Диференційований підхід

в інклюзивній освіті. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2017. Вип. 13. С. 150-156

33. Мартинчук О.В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища: монографія. Київ: Вид-во учбової літератури, 2018. 420 с.

34. Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2022/2023. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-osvitnogo-procesu-v-shkolah-u-20222023-navchalnomu-roci> (дата звернення: 06.09. 2023)

35. Миронова С.П., Платаш Л.Б. Соціальна та освітня інклюзія: історія, сучасність, перспективи розвитку: колективна монографія у 2 частинах. Частина 1. Інституційні та особистісні аспекти впровадження в Україні. Чернівці: «Технодрук», 2021. 352 с.

36. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010 р. № 912 «Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya> (Дата звернення: 15.09.2023)

37. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf> (дата звернення: 16.09.2023)

38. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек», 2022. 140 с.

39. Паливода А.В. Планування спрямоване на кожного учня: посібник із розроблення та впровадження індивідуальних навчальних планів. Київ, 2012. 86 с.

40. Пахомова Н.Г. Спеціальна психологія : навч. посіб. для студентів

спец. 6.010105 – Корекц. освіта, 016 – Спец. Освіта. М-во освіти і науки України, Полтав. нац. пед. унт ім. В. Г. Короленка. Вид. 2-ге, випр. Полтава: АСМІ, 2016. 359 с.

41. Поліщук, В., Лещук, Г. Толерантність як особистісна характеристика в умовах імплементації інклюзивної освіти. *Social Work and Education*. 2020. №7(3). С. 338-346.

42. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Київ: ТОВ Агентство Україна, 2019. 300 с.

43. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-rochatkovoyi-osviti> (дата звернення: 16.09.2023)

44. Прокопенко І.Ф. Інклюзивне та інтегроване навчання: стан, проблеми і перспективи: збірник наукових праць. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди; «Мітра», 2019. 198 с.

45. Прядко Л.О., Фурман О.О. Дидактичні основи навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвтку: методичний посібник. Суми: РВВ СОПШО. 2015. 114с.

46. Робота асистентів учителів під час дистанційного навчання. URL: https://osvita.ua/school/inclusive_education/90281/ (дата звернення: 16.09.2023)

47. Ролі й завдання асистентів вчителів: що варто змінювати та чому. URL: <https://nus.org.ua/view/roli-j-zavdannya-asystentiv-vchyteliv-shho-varto-zminuyuvaty-ta-chomu/> (дата звернення: 16.09.2023)

48. Софій Н.З. Особливості викладання в інклюзивному навчальному середовищі: практика спільного викладання. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови*: наук.-метод. зб. 2015. Вип. 10. С. 173-177

49. Українські діти з особливими освітніми потребами: як навчають за кордоном? URL: <https://osvitoria.media/opinions/ukrayinski-dity-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebam-yak-navchayut-za-kordonom/> (дата звернення: 16.09.2023)

50. Штихно Л.В. Дистанційне навчання як перспективний напрям

розвитку сучасної освіти. *Молодий вчений*. 2016. № 6 (33). С. 489-493

51. Як поєднати дистанційне навчання з інклюзивним. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-poyednaty-dystantsijne-navchannya-z-inklyuzyvnyym/> (дата звернення: 16.09.2023)

52. Ярмола Н., Коваль-Бардаш Л., Компанець Н., Квітка Н., Лапін А. Діти з особливими освітніми потребами у загальноосвітньому просторі: навчально-методичний посібник. Київ: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 208 с.

53. Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, E. L., Simon Wessely, S., Greenberg, N. and Rubin, G. J. The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *The Lancet*. 2020. № 395. P. 912-920.

54. Frederick, J. K., Raabe, G. R., Rogers, V. R. and Pizzica, J. Advocacy, collaboration, and intervention: a model of distance special education support services amid Covid-19. *Associated for Behavior Analyst International*. 2020. №13. P. 748-756.

55. Mustafa Karnas, Beyza Alpaydın, Abdullah Eker. Implications of distance education on children with disabilities. *SFL*. May 2023. Volume 38. P. 98-118.

56. Prodius O.I. Theoretical and methodological inclusion 's bases of persons with restricted opportunities as management object. *Економіка: реалії часу*. 2017. № 3(31). P. 76-83.

57. Yarmola N.A., Torop K.S. The current state of the system of general secondary education of children with special educational needs in Ukraine. Pedagogical and psychological sciences: regularities and development trends: Collective monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2020. P. 452-469.

ДОДАТКИ

Додаток А

Анкета для батьків

Загальна інформація:

Ім'я та прізвище дитини: _____

Вік дитини: _____

Клас: _____

Ваше ім'я: _____

Контактний номер телефону/електронна пошта: _____

Сприйняття дистанційного навчання:

Як ви оцінюєте загальний досвід дистанційного навчання для вашої дитини? (Відмінно, добре, задовільно, погано)

Які аспекти дистанційного навчання вам або вашій дитині подобаються найбільше?

Які труднощі ваша дитина може зазнавати під час дистанційного навчання? _____

Зв'язок із вчителями:

Як ви оцінюєте комунікацію вчителів з вами під час дистанційного навчання? (Відмінно, добре, задовільно, погано)

Чи задоволені ви рівнем інформації, яку ви отримуєте від вчителів про навчальний процес? (Так, ні)

Які засоби комунікації ви вважаєте найбільш ефективними для спілкування з вчителями?

Технічні аспекти:

Які технічні засоби ви використовуєте для дистанційного навчання?

Чи є які-небудь проблеми або обмеження у використанні технічних засобів?

Загальний висновок:

Які зміни чи покращення ви б хотіли бачити у системі дистанційного навчання?

Є щось ще, що ви хочете додати або висловити щодо дистанційного навчання для вашої дитини?

Додаток Б

Анкета для вчителів та асистентів вчителя

Загальна інформація:

Ваше ім'я: _____

Предмет/клас, в якому ви викладаєте: _____

Ваше спостереження щодо дистанційного навчання:

Співпраця з батьками:

Як ви оцінюєте рівень співпраці з батьками під час дистанційного навчання? (Відмінно, добре, задовільно, погано)

Які канали зв'язку ви використовуєте для спілкування з батьками?

Які виклики ви спостерігаєте в співпраці з батьками на відстані?

Навчальний процес:

Як ви оцінюєте рівень засвоєння матеріалу учнями під час дистанційного навчання? (Відмінно, добре, задовільно, погано)

Які методи ви використовуєте для збереження уваги учнів під час віддалених уроків?

Які труднощі можуть виникати учням під час дистанційного навчання, на ваш погляд?

Технічні аспекти:

Які технічні засоби ви використовуєте для проведення уроків?

Чи виникали у вас труднощі з технічними аспектами дистанційного навчання? (Так, ні)

Загальний висновок:

Які позитивні аспекти ви б відзначили в дистанційному навчанні?

Є щось, що ви б хотіли б змінити або покращити в системі дистанційного навчання?

Декларація академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Лі Гліб Ігорович, студент 2 курсу, форми навчання заочної, факультету соціальної педагогіки та психології, спеціальність 013 – Початкова освіта, адреса електронної пошти lisslydmila@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Технологія навчання дітей з розладами аутичного спектру в умовах дистанційного навчання» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис ПІБ (студент) Г. І. Лі

Дата _____ Підпис ПІБ (науковий керівник) О. В. Гузенко